

onze vogels

33e jaargang no. 6, juni 1972

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

De

Ussel

NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuiperstr. 10, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) - 1 86 31.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppe, telefoon (05220) 5 38 84.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 2, Mollenpolle, Franeker, telefoon (05170) 29 68

District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon (05920) 1 49 37

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen

District Gelderland: D. J. Prinsen, Pater Hafkenschiedstraat 11, Uift, telefoon (08356) 10 71

District Utrecht: J. G. Harskamp, Pr. Beatrixlaan 25, IJsselstein, tel. 03478-2125.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, tel. (070) 68 16 70

District Zeeland: J. van de Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78

District Limburg: P. J. Dissel, Hemelslei 75, Sittard, telefoon (04490) 65 62

KONTAKTPERSONEN TECHNISCHE KOMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48

voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55

voor kleur- en postuurkanaries.

H. Butter, Amstelstraat 60, Beverwijk, telefoon (02510) 3 36 17

voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironr. 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 13,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 15,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT kosten.

België: BFr. 200 per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 1560 74 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.

Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.B.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: B. L. v. d. Stroom, Mgr. Dr. H. Poelslaan 1, Amstelveen-Bovenkerk.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. d. Rijn, Postgiro 43984 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a. d. Rijn t.n.v. N.Z.C.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaresse: Mevr. M. Th. Paape-van Mourik, Officiersweg 24, Epe Gld. Contributie f 10,—. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: Th. Gietman, Gooiseweg 14, Groesbeek.

Penningmeester: J. Landsmeer, Jac. Marisstraat 90, Dordrecht. Postgiro 1580245. Contributie f 12,50 per jaar.

Speciaalclub voor liefhebbers van insekten en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. W. Wareman, van Opbergenstraat 20, Rotterdam 14.

Penningmeester: W. Ouwehand, Dahliastraat 40a, Rotterdam 25, giro 2625815.

Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

ONZE VOGELS

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE
BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Oplage 46.500 ex.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd
op 3 juli 1972

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders

Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

IN DIT NUMMER

	pag.
Ons nieuwe bondsbureau	244
Immunisatie tegen kanariepokken	248
Doorgevoerde bastaardkweek	255
Is er nog belangstelling voor de mozaiekkararie?	257
De zebra-vink	261
Futen	262
Mijn kweek met pruimkopparkieten	268
Ara's	272
De mandarijnspreeuw	275
Prietpraat (I)	276
Ervaringskrabbels: „Ik voerde ze dood“	278
Broedregister	279
Boekennieuws	281
Speciaalclub van liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels	282
Goed nieuws voor elke grasparkieten- kweker	282
Mededelingen	283

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en
abonnees — met een zakelijk karakter, zijn
tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar
bij het Bonds-bureau van de N.B.v.V.
Kleine annonces, voor afdelingen — leden
en abonnees op „Onze Vogels“ van zuiver
particuliere aard 5 cent per letter met een
minimum van f5,— per advertentie.
Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag
en Aanbod“.

VRAGEN OVER??

KLEURKANARIES AAN: H. J. Veerkamp, Lo-
rentzilaan 19a, Schiedam.

ZANGKANARIES AAN: M. van Woezik, Re-
gentesselaan 378, Den Haag.

GRASPARKIETEN AAN: A. B. J. Braam,
Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAP. MEEUWEN EN TRO-
PENBASTAARDEN AAN: D. J. v. d. Molen,
Esschingstraat 80, Dalftsen.

GROTE PARKIETEN EN BASTAARDEN MET
KANARIEBLOED AAN: D. A. Duivis, St. Jo-
sephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS AAN: G. v. d. Watering,
St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Quiko	250
Beaphar, Raalte	250
Jan D. Kappelle & Zn., Deventer	250
Van Waardhuizen, Leiderdorp	250
M. Steer, Loon op Zand	252
Benny Slagers, Enter (Ov.)	252
Veraka, Terheyden (N.-Br.)	252
Holley, Delft	252
Roupe van der Voort, Den Haag	254
Avimex, Amerfoort	254
Bogena	254
Wirika, Schijndel (N.-Br.)	256
H. Booij, Sneek	259
A. P. van Gils, Goirle	259
Sluis	260
Koens, Den Haag	270
Bayer Farma, Mijdrecht	271
Dubriro, Rotterdam	274
Cadé Vogelvoeders, Tilburg	274
Blankestijn's Vogelhandel, Veenendaal	277
Beaphar, Raalte	277
Encis	277
Vic van Heeswijk, Veghel	280
Hulskamp, Aikmaar	280
N.M.I., Lunteren	280
Roupe van der Voort, Den Haag	280
Witte Molen, Meeuwen	284
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Rijswijk (Z.H.)	284
Rein v. d. Veen, Goor	287
Quinali, Eindhoven	287
Witte Molen, Meeuwen	288

Voorpagina: mandarijnspreeuw

Zie artikel op pagina 275

Foto: H. Lacey

Ontwerp en druk: Steens N.V., boekdruk/offset,
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

ONS NIEUWE BONDSBUREAU

In 1958 kwam het eerste eigen bondsbureau tot stand. In een gehuurde ruimte boven een pakhuis te Bergen op Zoom werd een kantoor ingericht. Wijlen de heer L. P. Flipsen, in het midden, werd de eerste gesalarieerde administrateur. De bond telde toen ongeveer 10.000 leden.

In 1964 werd, eveneens te Bergen op Zoom, een pand aangekocht in de Coehoornstraat dat als bondsbureau werd ingericht. In dat jaar telden we 26.576 leden.

Na lange tijd van voorbereidend werk begon in juli 1971 de aannemer met de bouw van een nieuw kantoorpand annex opslagruimte. Het gehele werk kon zonder veel tegenslagen worden verricht.

De voorgevel van ons pand is opgesierd met een bijzonder mooi kunstwerk. Het is afkomstig uit het bekende passagiersschip „De Stattendam“. Genoemd schip is thans in restauratie en het mozaïek was gedoemd te worden gesloopt. Een van onze keurmeesters wist dit te voorkomen en hij zag er wel iets in voor het nieuwe bondsbureau. Het is een bijzonder fraaie aanwinst, die u ze-

ker nog hoger weet te waarderen wanneer u ook weet dat voor ons de kosten hiervan nihil zijn.

Los van de oorspronkelijke betekenis van dit mozaïek, kunnen we met een klein beetje fantasie er toch wel een ons passende betekenis aan geven. „Het lid dat zich onder de hoede stelt van de bond. In die bond heerst een aangenaam zonnig klimaat, wat mede er toe bijdraagt dat de liefhebberij een fijne beleving wordt“.

Luc, bedankt voor je inzet en medewerking.

De

Ussel

Op 21 maart was het zover en konden we verhuizen. Ook deze expeditie slaagde voortreffelijk en op 22 maart was alles achter de rug.

Ussel

De

1. Zaterdag 29 april 1972, de feestelijke opening welke werd verricht door drs. L. J. M. van de Laar, burgemeester van Bergen op Zoom.

5. De voorzitter dankt de heer W. Wolthof die namens de distriktsvoorzitters een fraai marmar gedenkplaat aanbood.

2. Voorzitter A. L. van Liempd in zijn openingstoespraak waarbij hij summier de ontwikkeling van de bond memoreerde.

6. De heer Van Berkel met drie van zijn assistentes bood namens het voltallige personeel een kantoor klok aan.

3 en 4. Na het officiële gedeelte een bijzonder gezellige receptie waarbij uiteraard een „feestelijk“ glas niet ontbrak.

Een toastje na de toost.

IMMUNISATIE TEGEN KANARIEPOKKEN

1. Inleiding.

Omdat de kanariepokken deze nazomer waarschijnlijk weer in de belangstelling zullen komen te staan, wordt in dit artikel een uiteenzetting gegeven van de oorzaak van deze virusziekte. De gevolgen en de te nemen maatregelen.

Alvorens hiermee aan te vangen lijkt het mij op zijn plaats wijlen de heer A. Elderhorst te memoreren op wiens initiatief en door wiens algehele inzet en doorzettingsvermogen reeds het nodige tot stand is gebracht.

2. Wat zijn pokken?

Onder de naam pokken verstaat men een groot aantal ziekten.

Pokken worden verdeeld in twee groepen, nl. de pokken van vogels en die van zoogdieren. Wat betreft de uiterlijke verschijningsvorm van pokken is er veel overeenkomst bij vogels en zoogdieren, nl. een wratachtige aandoening van de huid. Bij zoogdieren, bv. de mens en de koe, kan hetzelfde type pokken voorkomen veroorzaakt door één en hetzelfde virus. Wij worden dan ook gevaccineerd met een verzwakte koe-pokkenvirus.

Het soort antilichamen aangemaakt door vogels en zoogdieren tegen pokkenvirussen zijn verschillend.

De pokken van vogels is een verzameling van ziekten veroorzaakt door een groep nauw verwante maar toch verschillende soorten virussen. Deze zijn als volgt te onderscheiden:

1. Kippe-pokkenvirus (K-virus)
2. Duive-pokkenvirus (D-virus)
3. Musse-kanarie-vinke-pokkenvirus (MKV-of M-virus)
4. Kalkoen-pokkenvirus (KK-virus.) Nauw verwant aan het K-virus.
5. Eende-pokkenvirus (E-virus)

Tussen de verschillende soorten vogelpokkenvirus bestaat een grote verwantschap. Het is bv. bekend dat men kippen kan immuniseren (d.i. de kip anti-lichamen laten aanmaken)

„Pokken“

Dubbele entreaktie in vleugelwing

tegen het K-virus door deze kippen kunstmatig te besmetten met K-virus óf D-virus.

Het kanarie-pokkenvirus is vaak uiterst ziekteverwekkend en komt in ons land algemeen voor. Het gastheerspectrum omvat waarschijnlijk verschillende dieren waar de mus- en vinkachtigen (Passifera) en stekende insecten zoals de mug toebehoren. Het virus zelf is bijzonder taai en moeilijk weg te werken uit een besmette omgeving. Het is in ieder geval aanwezig in de opgedroogde afgevallen huidpokkenschilders van de vogels en er zijn ook talrijke gevallen bekend van mussen die pokkenletsels vertoonden.

Bij kanaries vallen de meeste slachtoffers bij de jonge vogels van 4 tot 7 maanden oud, dus tijdens het eerste levensjaar in de nazomer.

Als men spreekt over difterie dan vergelijkt men deze aandoening van de luchtwegen met difterische aandoening van de luchtwegen van kippen. De difterie bij kanaries kan worden veroorzaakt door hetzelfde virus dat verantwoordelijk is voor de pokken.

De zgn. hapziekte is een symptoom van een ziekte van vnl. de luchtwegen. Er vindt een aantasting van vooral de slijmvliescellen van de luchtwegen plaats waarin het virus zich vermeerderd. Het gevolg is het ontstaan van een kaasachtige substantie die de luchtdoorgang verhindert.

Het gevolg is sterfte door ademnood of een door het vele hijgen veroorzaakte oppervlakkige ademhaling, zodat de vogel door koolzuurvergiftiging omkomt. Verondersteld wordt dat het virus in de zeer kleine uitgedemde luchtdruppels verspreid kan worden.

Het virus is een deeltje, sub-microscopisch klein dat de hoogst georganiseerde vorm van dode stof is die wij kennen. Het vermeerdert zich alleen in levende cellen; beter gezegd het wordt alleen in levende cellen vermeerderd.

Enten is het kunstmatig binnendringen in de vogel van een dood of levend afgezwakt virus met de bedoeling dat de vogel geprikkeld wordt tot het aanmaken van anti-lichamen en het opwekken van weerstand (immunitet) tegen de betreffende ziekte. Zo is het oorspronkelijke ziekmakende kanarie-pokkenvirus door talrijke overzettingen in celkweken van kippenblindweefselcellen afgezwakt v.w.b. het ziekmakend vermogen, maar het is genoeg „levend” om de kanarie te prikkelen tot het maken van anti-lichamen tegen het echte onverzwakte kanarie-pokkenvirus (wordt wel het veldvirus genoemd). Het kanarie-pokkenvaccin (de entstof) bevat dus wel degelijk „levend” virus en moet met de nodige eerbied worden behandeld.

3. Het ziekteverloop.

Bij kanaries treft men twee zeer uiteenlopende ziektebeelden afzonderlijk of tezamen aan:

- a. een uitwendige vorm van virusaantasting, dat zich voordoet als pokken op de onbevederde huid

- b. een inwendige vorm, wel de hap-, snap- of gaapziekte genoemd, welke gepaard gaat met ademnood.

De uitwendige vorm van de virusziekte doet zich eerst voor als rood- tot geelachtige vlekken die net boven het huidoppervlak kunnen komen, daarna als wrachtige pokken op de poten, rond de snavel, ogen en cloaca. Deze vorm is of vaak acuut of heeft een langdurig verloop.

In acute gevallen zijn de pokken erg klein en gering in aantal en alleen te vinden bij onderzoek van de dode vogel na verwijdering van de veren. Bij het langdurige voortslepen van de ziekte als uitwendige vorm is er een grotere kans op genezing dan bij de inwendige virusaantasting. Vogels die de pokkeninfectie te boven komen zijn voor het verdere leven immuun voor pokken d.w.z. een latere besmetting krijgt geen vat meer op hen omdat ze voldoende anti-stoffen bij zich dragen.

Bij de inwendige vorm van de pokkeninfectie ziet men dat de vogel snel gaat ademen met soms een iets geopende snavel. Het zit bol in de veren, heeft minder eetlust en de dood treedt dan meestal na drie dagen in. Bij sectie vindt men een licht gezwollen milt en een aantasting van de buitenste longranden. Ook zijn er difterische verschijnselen in de mond.

4. De oorzaak van kanariepokken.

Zoals reeds is opgemerkt is een virus verant-

woordelijk voor zowel de uitwendige pokken als wel voor de inwendige ademhalingsstoornissen.

Het virus kan worden overgebracht o.a. door de kanarie zelf, door stekende insecten waar de mug de hoofdrol speelt en door ons mensen indien wij het virus aan schoeisel enz. binn brengen. Verder kan ook de mus als belangrijke drager gezien worden.

Een mug die het virus bij zich draagt en een kanarie die steekt brengt op deze manier het virus over. Het makkelijkste kan op een onbevederde plaats gestoken worden. Eerst zal de mug een anti-bloedstollende stof inspuiten voordat het met het bloedzuigen aanvangt. In deze anti-bloedstollende stof nu zit het virus. De kanarie is dan virusdragend geworden en komt er bv. na verloop van tijd een andere nog niet-virusdragende mug, dan zal hetzelfde ritueel weer plaats vinden, m.a.w. wanneer de mug het bloed van de kanarie zuigt neemt het tegelijkertijd het virus uit de vogel op. Op deze manier is een oorspronkelijk kanarie-pokkenvirusvrije mug drager geworden van het virus. Vaak steekt de mug de kanarie tussen de hoornige schubben rond de teengewrichten omdat, als de vogel de tenen rond de zitstok heeft, de dakpansgewijs gelegen schubben daar iets van elkaar wijken. Het virus kan maandenlang in de mug aanwezig zijn (het kan er zelfs in „overwinteren”) maar het virus vermeerdert zich niet in de mug.

De bebroedings- of uitbroedingstijd, beter aangeduid als incubatietijd, is de periode die ligt vanaf het moment dat de vogel het virus tot zich krijgt tot het moment waarop wij de eerste ziekteverschijnselen waarnemen. Voor de natuurlijke besmetting met het veldvirus als wel voor de kunstmatige besmetting met entstof bedraagt deze periode een 4 tot 8-tal dagen, afhankelijk o.a. van de besmettelijkheid (virulentie) van het virus.

Op de plaats waar gestoken wordt vormt zich een pokje dat de vogel zal irriteren. Hij pikt eraan, maakt het kapot en de pus komt op zijn snavel, waarna de voerbak, zitstokken en andere vogels besmet worden.

In de vogel transporteert het bloed het virus verder, waarna de longen, lever, beenmerg en andere organen besmet worden. In deze organen vindt sterke vermeerdering van het virus plaats hetwelk een algehele uitbraak van pokken over het gehele lichaam van de kanarie kan veroorzaken. Het beste voelt het virus zich thuis in de cellen van de slijmvliezen van de keelholte, luchtwegen en verder de huid.

5. Voorzorgsmaatregelen.

Laten we vooropstellen dat enten de enige mogelijkheid is om onze vogels te vrijwaren

OPFOK- EN CONDITIEVOER

voor
Kanaries- Parkieten-Exoten!

„Beslist Beter“

Vraag uw leverancier naar Quiko!

Imp. voor Nederland:
fa. Borgonjen 05730-2748
fa. Slagers - 05478- 682

BEA CORI

bij aandoeningen van
neus-en keelslijm-
vliezen, bloedarmoede,
longontsteking en
slechte toestand door
oververmoeidheid en
infektieziekten.

beaphar
RAALTE HOLLAND

Wilt u volop gezonde jongen kweken?

Geef de oudervogels dan dagelijks
OPFOKVOER „K.O.“
Licht verteerbaar

Volledig gevitamiseerd
Bevat alle bouwstoffen

Ook verkrijgbaar in een samenstel-
ling MET ZUIVER PLANTAARDIG
CAROTEEN voor alle roodfactorige
vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.
Vraagt gratis monster en folder bij:
Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.
DEVENTER - POSTBUS 2 - TEL. 05700-139 27

Amerik. elektr.
broedmachientje
voor 18 kwartel-
eitjes of andere,
met handleiding.

f. 28.-

Incl. BTW
franko remb.
Vele dankbetul-
gingen.

VAN WAARDHUIZEN

LEIDERDORP - v. d. Valk Boumanweg 204
Telefoon 01710 - 3 08 37

van een infectie van het pokkenvirus. Natuurlijk zijn er ook de hygiënische maatregelen die we altijd in acht moeten nemen.

Het beste uit te voeren en de meeste kans op succes biedende methode is dus het enten van de kanaries. Men spreekt in dit geval van een actieve immunisatie omdat de vogel zelf zijn anti-stoffen gaat opbouwen. Bij het enten of vaccineren brengt men verzwakte pokkenvirussen d.m.v. de veerfollikel- of vleugelprizmethode in de vogel. Door deze lichte besmetting gaat de vogel dus anti-stoffen vormen. Het spreekt vanzelf dat het vaccinvirus, dus het afgezwakte en gekweekte veldvirus, een tijd lang bij de vogel aanwezig is en dit veel en veel minder of helemaal niet gevaarlijk is voor andere vogels. Hoe milder dus de entstof hoe geringer het besmettingsgevaar voor andere vogels.

In eerste instantie gaat het om een entstof dat een milde ziekmakende infectie bij de kanarie te weeg brengt maar een hoog immuniserend vermogen heeft. Verder ligt het voor de hand dat geënte kanaries die een besmetting met het veldvirus doormaken zichzelf veel sneller van dit virus zullen reinigen dan niet-geënte vogels. Want de geënte kanaries vormen zeer snel anti-stoffen tegen de hernieuwde indringing van dit virus. Hieruit kan men opmaken dat algemene enting niet alleen helpt om de ziekte te voorkomen, maar ook om verspreiding van het veldvirus tegen te gaan.

Er bestaat waarschijnlijk geen maternale immuniteit, d.w.z. dat de pop anti-stoffen via het ei op de jongen overbrengt.

Natuurlijk kunnen we zelf ook meewerken onze vogels te beschermen tegen het virus door regelmatig onze hokken goed schoon te maken en periodiek te ontsmetten, bv. aan het begin en einde van het broedseizoen. Om de vlucht vrij te houden van insecten is een te moeilijke opgave. We zouden eventueel, bij niet enten, onze meest waardevolle broedvogels tijdelijk achter muggengaas kunnen zetten.

6. Kanaries met pokken.

Indien we uitwendige pokken bij onze kanaries konstateren moet een aantal maatregelen direkt uitgevoerd worden.

1. Breng de geïnfecteerde vogels in afzondering. Indien het praktisch uitvoerbaar is (geen grote aantallen) kunnen de pokdalige plekken behandeld worden met mercuriochroom (2% oplossing in alcohol), 2x daags gedurende tenminste een week.

2. Het toepassen van een noodenting bij alle vogels. In grote vluchten moeten de schijnbaar gezonde vogels het eerst geënt worden. Ook wordt geadviseerd anti-biotica aan het drinkwater toe te voegen (anti-biotica alleen bij de dierenarts verkrijgbaar).

3. Het strikt naleven van hygiënische maatregelen.

Deze moeten als volgt zijn:

- a. Niemand in de hokken behalve de eigenaar/verzorger. Houd de hokken op slot.
- b. Geen in- en uitsleep van niet-ontsmette transportkisten enz. naar bv. tentoonstelling, verkoop e.d.
- c. Het hok, de voerbakken enz. eerst grondig schoonmaken en daarna gaan ontsmetten met een ontsmettingsmiddel, welke echter regelmatig vernieuwd moet worden. Een aantal middelen laat ik hierbij de revue passeren.
- d. Voor de deur van het hok een bak met ontsmettingsoplossing plaatsen, bv. een 2% Halamid oplossing. Schoeisel uittrekken en eerst met de aangetrokken (profielloze) laarzen in de bak met ontsmetter stappen.

Overjas aantrekken en handen wassen. De overjas en laarzen moeten altijd in het hok blijven en de schoenen erbuiten.

Het constateren van de inwendige vorm van het pokkenvirus is niet met zekerheid door de kanariehouder vast te stellen. Er zijn nml. een aantal ademhalingsziekten die ook gepaard gaan met dergelijke verschijnselen. Bij kanaries kennen we luchtpijpwormen- en mijten, aspergillose (schimmel) en mycoplasmosis (PPLO). Alleen in het laboratorium waar het virus geïsoleerd kan worden is men in staat het te identificeren als zijnde het pokkenvirus.

Eigenlijk zou een sportief en deskundig kweker nooit kanaries uit zijn vlucht in contact mogen brengen met kanaries van collega's binnen een tijdsbestek van 6 weken na het genezen van de laatste pokkeninfectie.

soort verbinding	handelsnaam		werkzaamheid bij schoon oppervlak tegen:			
			bacterie	schimmel	virus PVP *	IB *
quarternaire ammoniumverbinding	Farmquat S	1%	snel	geen	snel	snel
	Nobisept	1%	snel	geen	snel	snel
	Diamin	0,1%	snel	geen	snel	snel
chloorverbinding	Halamid	1%	snel	geen	snel	snel
	Halacid	1%	snel	onbekend	onbekend	snel
	Grace	1%	snel	geen	snel	snel
jodiumverbinding	Iocide	1 : 160	snel	geen	snel	snel
	Wescodyne	45 ml/10 l.	snel	geen	snel	geen
phenolverbinding	Kreoline	3%	snel	geen	snel	geen
	Halophane	2%	langzaam	geen	snel	snel
	Ibcol	2%	langzaam	geen	snel	snel
	Vibatin	2%	langzaam	geen	snel	snel
	Grevisol	1% 3%	snel snel	geen geen	snel snel	snel snel
ampholyt verbinding	Tego		snel	geen	snel	snel
loog	Natronloog	2%	snel		snel	snel
aldehyde	Formaline	10%	snel	langzaam	snel	snel

* PVP pluimvee vogelpest

* IBIngekleuze bronchitis

Voor fronten tegen zeer scherpe prijzen van fabrikant aan particulier dus beslist nergens goedkoper!

Verder ook alle vogelbenodigdheden zoals drinkbakken, voederautomaten, houten kooien en tentoonstellingskooien etc. — Uitgebreide prijslijst op aanvraag:

M. Steer — Postbus 26 — Loon op Zand.

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Blauwkroontjes.
(Lente papegaaitjes)
Wij importeren „Quiko“, spec.
Opfok en Conditievoer voor alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**“
Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682
's Zondags tot 2 uur.

“VERAKA”

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc. Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes - Alles gepuntlast 100% service

“VERAKA”

Markstraat 17, Telefoon 01693 - 448
Terheyden N.Br.

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 100 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

Dit als gevolg van de nog lange tijd besmette pokkenschijfers van de huid van de kanaries.

7. In het verleden gedane proeven met kanarie-pokkenvirus.

In 1960-1961 werden door het Centraal Diergeneeskundig Instituut te Rotterdam, mede op aandringen o.a. van wijlen de heer Elderhorst proeven gedaan met een aantal vaccins (zie Onze Vogels sept., okt. 1967 en jan., febr., juli en aug. 1968). Een verslag van de proef werd gepubliceerd hetwelk door Prof. Hoekstra in november 1960 op een bijeenkomst te Rotterdam werd ingeleid.

De beste resultaten van de proefnemingen werden toen verkregen met een dubbele enting, nml. eerst met een milde kalkoen-pokkenvirus en na 3 weken met een sterkere kanarie-pokkenvirus, beide toegediend d.m.v. de vleugelprikmethode.

De proeven hadden als resultaat bij een 200 tal kanaries

— na de eerste enting alleen: ongeveer 30% sterfte

— na de beide entingen: ongeveer 2% sterfte

— 98% sterfte in de controlegroep die niet geënt werd. (Onze Vogels, juli 1968)

Het C.D.I. is echter wegens reorganisatie opgehouden met het produceren van de entstof. Ook omdat het regelmatig voorhanden hebben van het vaccin (in ieder geval gedurende een aantal maanden) voor dit onderzoeksinstituut te veel praktische bezwaren opleverde.

8. Een nieuwe entstof.

We mogen ons verheugen dat een particuliere firma de bereiding van de entstof ter hand heeft genomen, hoewel het een commercieel niet-attractief produkt is. Philips Duphar is op het ogenblik de enige leverancier van een voor Nederland nieuw type kanarie-pokkenvaccin.

Het is in augustus 1971 op de markt gebracht onder de naam Poulvac P Kanarie. Het is een milde entstof, wordt éénmalig toegediend en geeft een immuniteit van een jaar. Het is een verzwakte kanarie-pokkenvirus waarvan de stam afkomstig is van Prof. Mayr te München. Het is na 6 jaar onderzoek uit 347 cultuurpassage's ontstaan. Het virus is ongevaarlijk voor mens en zoogdier. Ook experimenteel is de mens niet te besmetten.

Het is een levend vloeibaar vaccin voor de vaccinatie van gezonde kanaries tegen het MKV-virus.

Men kan zich afvragen of geënte vogels een verspreiding van de smetstof veroorzaken. Dit was vroeger misschien met de tweede enting het geval.

Deze milde entstof echter veroorzaakt geen verspreiding van de smetstof, wat gelezen kan

worden uit een tweetal proefnemingen. De controlevogels, die vanaf het tijdstip van enting in contact bleven met de geënte vogels waren nog even gevoelig voor het virulente veldvirus als vogels gehouden in isolatie. Dit wijst erop dat het verzwakte virus na de enting niet rechtstreeks van de ene vogel op de andere vogel wordt overgedragen.

Na enting ontstaat een immuniteit vanaf de 5de tot de 14de dag. De volledige bescherming treedt in na de 2de tot 3de week.

De resultaten van de uitgevoerde noodentingen waren positief, d.w.z. er trad nog wel sterfte op maar de infectie werd in ieder geval tot stand gebracht.

Er dient nog op gewezen te worden dat geen enkele andere in Nederland verkrijgbare entstof buiten de hier vermelde een immuniteit geeft tegen het MKV-virus, dus ook niet het kippe-pokkenvirusvaccin.

9. Toepassing.

Een aantal zaken dient in ogenschouw te worden genomen:

1. De maand augustus wordt als meest ideale entmaand gezien

2. Alleen gezonde vogels en zelfstandige jongen mogen worden geënt.

Dit moet geschieden liefst voor de rui, in ieder geval nooit tijdens de rui. Zeer jonge vogels zijn niet in staat een even hoge immuniteit op te bouwen als de oudere vogels.

3. Enten, d.m.v. de vleugelprik methode, geschiedt in het gestrekte vleugelvlies, waarbij verwondingen van bloedvaten, spieren en gewrichten natuurlijk vermeden dienen te worden.

4. Verwijder eerst enige veertjes of blaas ze op de plaats van enting uit elkaar; dit om te voorkomen dat de entstof voortijdig aan de veertjes wordt afgestreken.

5. Behoed de vogels voor tocht, houd ze enige tijd binnen indien het buiten koud is en laat ze pas na de derde week weer baden.

6. Na iedere enting moet de entnaald even afgevlamd worden, anders is er een kans aanwezig dat het virus (veld- of entvirus) van de schijnbaar gezonde vogels naar de werkelijk gezonde vogels wordt overgebracht, met daarbij het overdragen van nog andere ziekten.

Het kanarie-pokkenvaccin wordt geleverd in ampullen voor 100 entingen met bijbehorende entnaald. Entstof in beschadigde ampullen moet worden vernietigd omdat ze door inwerking van de buitenlucht haar werking heeft verloren.

10. De entreactie.

Na het enten vermeerdert het virus zich in de huid van de kanarie.

Bij sterk aangeslagen enting kan de kanarie voor enkele dagen de geënte vleugel enigszins laten hangen. 7 tot 10 dagen na de enting moet er op de plaats van enting een entreactie (pokje) zichtbaar worden. Het beste is om de behandelde vleugel met de onbehandelde te gaan vergelijken door ze bv. tegen het licht te houden. Niet gezonde vogels moeten indien ze hersteld zijn terstond worden geënt.

2 tot 3 weken na de enting is de entreactie verdwenen.

Indien er geen entreactie waarneembaar is dan

— is de vogel reeds immuun

— is de enting niet goed uitgevoerd

— is het vaccin niet werkzaam meer.

6 weken na het genezen van de laatste pokkeninfectie mag de vlucht weer vrijgegeven worden.

11. Het enten van een reeds besmette vlucht.

Bij het enten van een besmette vlucht gaat men vogels enten die duidelijke symptomen van pokken vertonen en vogels die nog in de incubatietijd zijn. Indien deze vogels nu geënt worden verwacht men vanaf de 7de dag een entreactie. Maar omdat de vogels in verschillende stadia van de infectie verkeren hoeft er geen algemene reactie te komen.

Men zou dan kunnen denken dat de enting niet goed aangeslagen is. Dat dit moeilijk te beoordelen situaties kan scheppen zal de lezer duidelijk zijn. De veronderstelling dat een enting niet goed is aangeslagen moet dan ook met de nodige voorzichtigheid worden beoordeeld.

12. Wie mag er enten en hoe lang is de entstof houdbaar.

Via de dierenarts kan de entstof betrokken worden. Deze moet de entstof op tijd bestellen, i.v.m. het klaar maken van de charges, zodat de kanariehouder er zeker van kan zijn de entstof bv. zaterdag in zijn bezit te hebben. In de diepvries is het vaccin jaren houdbaar. In de koelkast bij $\pm 4^{\circ}\text{C}$ is het voor een week houdbaar. Maar in aangebroken toestand moet het binnen 48 uur gebruikt worden.

Wanneer men dus na een week bij bepaalde vogels geen entreactie ziet en men van plan is deze te gaan over-enten, mag de aangebroken ampul entstof niet meer gebruikt worden omdat hij zijn werking verloren heeft.

Dankbetuiging.

Gaarne zou ik de heren Dr. M. Stumpel, afd. Pluimvee van Philips-Duphar te Weesp en Drs. Th. Smit, Centraal Diergeneeskundig Instituut van de Gezondheidsdienst voor Pluimvee te Doorn willen dank zeggen voor het kritisch doorlezen en becommentariëren van dit artikel.

Literatuur niet vermeld i.v.m. plaatsgebrek.

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties. Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

VOGELLIEFHEBBERS, wij kunnen u nu of later weer aanbieden: Nectarvogels, Touraco's, Bladvogels, Oranje Troupialen, Toucans, Kardinalen, Gaaien, Tangara's, Roodborst Troupialen, Dwergrduifjes, Papegaaien, Beo's, Rallen, Kwartels, Brillevogels, Bulbuls, Rode Rotshanen, Parkieten, Vliegevangers, Lijstersoorten, Fairy-Bluebirds, Kroonvinken, Agaporniden, Wida's, Saffraanvinken, Wevers, vele soorten kleine exoten uit Afrika, India, Zuid-Amerika, enz. Ook Terrarium-dieren, o.a. Slangen, Hagedissen, Kikkers, Schildpadden, enz. Kleine Zoogdieren o.a. Dwerpopossums, Eekhoorns, Aapjes, Muizen, Marmotjes, Hamsters enz. Ook in zaden, voeders en kooien.

Elke week nieuwe import uit alle Werelddelen. Komt u eens kijken, bij ons slaagt u zeker! Wij verzenden door het gehele land. U weet het al jaren, voor iets moois en aparts, naar:

AVIMEX - Import-Export - Amersfoort
Soesterweg 201 - Telef. 03490-31217

Geopend elke dag van 10-6 uur. 's Zondags gesloten en 's woensdags na 13 uur gesloten.

VOORJAAR! kanariekeukers opgelet!

Geef uw vogels nu kanarie kernvoeder. Kanarie kernvoeder is het ideale opfok- en krachtvoeder. Door de speciale samenstelling zet het de oudere vogels aan tot het voeren van hun jongen.

Analyse: KANARIE KERNVOEDER

Eiwit ruw	14,6%	Vet	10 %
Eiwit		Vit.A	30.000 I.E. per kg.
verteerbaar ruw	14 %	Vit.D3	10.000 I.E. per kg.
Zetmeel	27 %	Vet E	10 mg per kg.
Ruwe celstof	1,5 %	als mede een toevoeging van het vitamine B complex	
		Eiwitverteerbaarheid 96%	

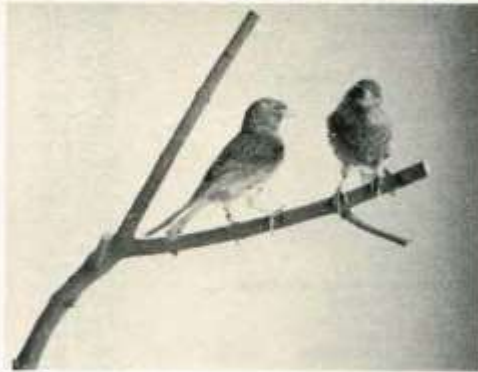
Vraagt om gratis documentatie.

Kanarie Kernvoeder is verkrijgbaar bij de dierspecialzaken.

VEERLAAN 17-23 ROTTERDAM TEL.(010) 84 00 11*

DOORGEVOERDE BASTAARDKWEEK

A. Roovers

Naar aanleiding van de twee voorgaande artikelen over de kweek van bastaardsijs x kanarie, volgt hier dan nog mijn ervaring.

In het voorjaar '71 had ik de diverse wildzangvogels ieder, een naar mijn idee goed kanariepopje toebedacht. Eenmaal ondergebracht in broedkooien, bleek alras, dat ook vogels niet altijd tevreden zijn met de voor hen gemaakte keus.

Zo ook bij het door mij gevormde koppel putter x goudbruin kanariepopje.

Het popje toonde in het geheel geen interesse voor de haar toegemeten echtgenoot, maar des te meer voor een bastaardsijs die nog in de volière verbleef.

(De bastaardsijs had ik voor 1½ jaar van een kennis overgenomen en bleek 'n onvermoeibaar zanger en een echte Don Juan. Geen enkel popje was voor hem veilig, en concurrenten werden hardsnavelig op afstand gehouden). Deze bastaardsijs zat nu de hele dag tegen het gaas van de binnenkooi, waar hij zicht had op 't goudbruine popje, en bracht haar zijn aubade.

Zoals gezegd, dit liet het popje niet onberoerd en zij beantwoordde zijn avances door tegen de tralies te gaan hangen en te roepen.

Nadat ik dit enkele dagen had gadegeslagen stond mijn besluit vast en heb die twee samen gebracht, (spelend met de gedachte, ook een vogeltje wil wel eens wat).

Vanaf die dag hadden beide het best naar de zin, wat resulteerde in een voorspoedige nestbouw en enkele dagen daarna het eerste eitje.

Met gemengde gevoelens werd dit door mij geraapt, tot het legsel van vier compleet was, waarna het popje tot broeden overging.

Na 6 dagen zag ik tot grote vreugde, dat 3 eitjes bevrucht waren en 't hart ging wat sneller kloppen. Temeer, daar ik in diverse boeken en ook in uw blad van augustus 1970 gelezen had, dat zelfs mannelijke bastaardsijsen ook niet na jaren, voor de kweek geschikt zijn. Maar jawel, na 13 dagen broeden, (de man voerde geregeld op het nest) kwamen 3 eitjes uit. Eén inderdaad onbevrucht, bleef in het nest als hoofdsteun voor de jongen. Na 2 dagen vond ik er een dood en de angst overviel me dat ook de resterende 2 het om wat voor reden, niet zouden halen. Deze angst bleek ongegrond.

Het voedsel dat door mij werd verstrekt, was kanariezaad, onkruidzaad, opfok en eivoer, vogelmuur, sla en zuivere bijenhoning, (eigenlijk niets bijzonders).

Op dit menu werden de twee overblijvers goed grootgebracht, zowel door man als pop. Na 5 dagen heb ik ze geringd en na 18 dagen vlogen ze uit.

Zo had ik dus mijn eerste F2 bastaardsijsen, waarbij het echter is gebleven. Bij het volgende legsel en ook het derde bleken alle eitjes onbevrucht. Een reden kan ik u hiervoor echt niet geven.

Jammer genoeg ben ik in het najaar diverse vogels verloren door een infectieziekte, waaronder ook de man bastaardsijs. De jongen, 1 man en 1 pop, met de bouw van een kanarie en de tekening van een sijs hebben dit gelukkig overleefd en zien er nu, na de rui, stukken beter uit dan op bijgaande foto.

WIJ BIEDEN U VRIJBLIJVEND AAN UIT BUITEN- EN BINNENVOLIERES:

Napoleons	ff. 6,— p.p.	Zwartkop timalies	50,— p.st.
Zilverbekjes en loodbekjes	6,— p.p.	Blauwkop timalies	65,— p.st.
Bandvinken	7,— p.p.	Senegalduiven	30,— p.p.
Ekstertjes	7,— p.p.	Staalvlekduiven	30,— p.p.
Vuurvinken	9,— p.p.	Chinkwartels	12,50 p.p.
Goudmussen	8,— p.p.	Regenkwartels	20,— p.p.
Blauwfazantjes	8,50 p.p.	Rodeboskwartels	22,50 p.p.
Oranjeaakjes	8,— p.p.	Calif. kuifkwartels	50,— p.p.
Goudbuikjes	10,— p.p.	Jap. kwartels	17,50 p.p.
Mozambiquesijsjes	11,— p.p.	Witte Japanse kwartels	25,— p.p.
Edelzangers	11,— p.p.	Mex. nonpareils	20,— p.st.
Geelbuikstrildes	15,— p.p.	Veelkleurvinken	20,— p.st.
Geelstuitedelzangers	25,— p.p.	Mex. goudvinken	17,50 p.st.
Dubbele mozambiquesijsjes	25,— p.p.	Oevermynahs	17,50 p.st.
Staalvinken	8,— p.p.	Hertenmynahs	22,50 p.st.
Dominicainwidas	12,50 p.p.	Pagodamerels	17,50 p.st.
Oost Afr. blauwfazantjes	10,— p.p.	Grijskopmerels	17,50 p.st.
Bronzemannetjes	9,— p.p.	Fransoekwartels	22,50 p.p.
Geelschouderwidas	20,— p.st.	Zilver Chin. kwartels	25,— p.p.
Geelnekwidas	30,— p.p.	Indigovinken	17,50 p.st.
Koningswidas	30,— p.p.	Lazulivinken	20,— p.st.
Groenetigervinken	25,— p.p.	Regenboogvinken op kleur	17,50 p.st.
Tijgervinken	8,— p.p.	Rode kardinalen	22,50 p.st.
Muskatvinken	7,— p.p.	Groene kardinalen	35,— p.st.
Driekleurnonnen	7,50 p.p.	Grasparkieten	8,50 p.p.
Witkop en zwartkopnonnen	8,— p.p.	Regenboogparkieten	25,— p.p.
Blauwgrijzeroodstaartjes	9,— p.p.	Muisparkieten	40,— p.p.
St. Helenafazantjes	15,— p.p.	Agaporn personatas	65,— p.p.
Dubbele goudbuikjes	14,— p.p.	Agaporn Fisheries	60,— p.p.
Angolablauwfazantjes	15,— p.p.	Agaporn Rosecollis	40,— p.p.
Roodkopamadines	22,50 p.p.	Agaporn Taranta	60,— p.p.
Zambawevers	20,— p.p.	Tui parkieten	45,— p.p.
Pigmyduifjes	35,— p.p.	Toviparkieten	55,— p.p.
Roodsteenduijjes	30,— p.p.	Roodelories	250,— p.p.
Diamantduifjes	20,— p.p.	Pruimkopparkieten	60,— p.p.
Zilverdiamantduifjes	40,— p.p.	Geelvoorhoofd	
Zwartmaskerduifjes	20,— p.p.	amazone papegaaien v.a.	150,— p.st.
Zebra-duifjes	40,— p.p.	Deensbont, Albino en lutinopark.	12,— p.p.
Geelnavelperduifjes	40,— p.p.	Valkparkieten	35,— p.p.
Groenvleugelduiven	60,— p.p.	Nandayaparkieten	60,— p.p.
Grijzezebravinken	10,— p.p.	Peru parkieten	90,— p.p.
Wittezebravinken	12,— p.p.	Alexander parkieten	150,— p.p.
Beigezebravinken	11,— p.p.	St. Thomasparkieten	60,— p.p.
Maskerzebravinken	14,— p.p.	Oranjevleugelparkieten	60,— p.p.
Zilvervleugelzebravinken	14,— p.p.	Kansrivievleugelparkieten	55,— p.p.
Jap. meeuwtjes	9,— p.p.	Geelmantellories	250,— p.p.
Jap. nachtegale mannen	20,— p.st.	Forstenlories	200,— p.p.
Jap. nachtegale poppen	12,50 p.st.	Halsbandparkieten	32,50 p.p.
Zilveroor nachtegale	40,— p.st.	Bonteboertjes	55,— p.p.
Blauwvleugel nachtegale	35,— p.st.	Grijzeroodstaart papegaaien v.a.	175,— p.st.
Rijstvogels	10,— p.p.		
Witte rijstvogels	50,— p.p.		
Safranvinken groot	20,— p.st.		
Palmtangaras	40,— p.st.		
Himalayasijsjes	20,— p.st.		
Angola roodbekwevers	11,— p.p.		
Shemalijsters	65,— p.st.		
Bladvogels	80,— p.st.		
Blauwvleugel bladvogels	60,— p.st.		
Grote groenebladvogels	70,— p.st.		
Fairy bluebirds	150,— p.p.		
Chin. spotlijster	45,— p.st.		
Witkuifgaaien	45,— p.st.		
Lappenspreuwen zeldzaam	150,— p.p.		
Surinaamse glansmerels	20,— p.st.		
Afrikaanse glansmerels	20,— p.st.		
Purperglansmerels	25,— p.st.		
Geelkop tropialen	20,— p.st.		
Jacarinevinken	12,50 p.st.		
Kaneelpaapjes	20,— p.p.		
Witkeelpaapjes	15,— p.p.		
Indische nonpareils	20,— p.p.		
Bruinkop ortelanen	7,50 p.st.		
Zwartkop ortelanen	12,50 p.st.		
Kalabulbuls	17,50 p.st.		
Roodoorbulbuls	22,50 p.st.		
Witoorbulbuls	20,— p.st.		

Conditie: niet franco, rembours. Minimum order / 20,—. Verpakking / 2,— per kistje. Levende aankomst en kwaliteit gegarandeert. Reclames binnen 2 dagen. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 5.30 uur. Zondags t/m 27 augustus tot 3.30 uur. In onderstaande plaatsen en data zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop, waar u dan zelf keus kunt maken en vrachtkosten bespaart.
 Vianen: Ver. geb., Brederodestraat 3, van 1.30 tot 3.30 uur op 27 mei.
 Spijkenisse: Verenigingsgebouw Het Contact, Vreedehofstr. 14, van 9.00 tot 12.00 uur op 27 mei.
 Schagen: Café de Posthoorn, Markt 20, van 9.30 tot 2.00 uur op 3 juni.

'WIRIKA' - Elschotseweg 15 - Schijndel (N.Br.) - Tel. 04104-2355

IS ER NOG BELANGSTELLING VOOR DE MOZAIEKKANARIE?

H. J. Veerkamp

Foto's uit: *Kleurkanarie-atlas, uitgave De Regenboog - Amsterdam*

Kapoetsensijs

De mozaïekkenmerken worden over het algemeen toegeschreven aan de Capuzensijs.

Dat wil zeggen het uiterlijk van de Capuzensijspop. Er zijn echter ook andere meningen. Zo zou het mozaïekpatroon alleen afkomstig zijn van de kanarie. Hoewel beide veronderstellingen niet geheel juist zijn, kunnen we daar toch begrip voor hebben.

Bekijken we de Capuzensijspop, overwegend grijs, wat matzwarte vleugels, rode vleugelspiegels en 'n zacht doorgekleurde rode borst.

Oogteugels zijn niet te ontdekken, baardtekening niet te vinden.

Dit houdt nog niet in dat zij niet gemaskeerd aanwezig kunnen zijn. De Capuzensijsman is overwegend zwart, rode vleugelspiegels, rode borst en rugdek. Hij laat geen mozaïekkenmerken zien. Concreet is vast te stellen dat de Capuzensijs een specifiek mannelijk en vrouwelijk kleed heeft. Dit onderscheid wordt aangeduid met dimorfistische kenmerken. De rode vleugelspiegels van de pop en de man vinden we niet terug in de mozaïekpop.

De kanarie laat lang niet zo'n scherp onderscheid zien tussen man en pop. Alleen bij een — doorgefokte — stam kunnen we een typisch mannelijke en vrouwelijke kleur onderscheiden. Natuurlijk zal de liefhebber met jarenlang ervaring, op het oog, vast kunnen stellen of hij het met een man of pop te doen heeft. Vooral bij de agaten en isabellen.

De poppen hiervan laten bij lange niet een egale vetstofkleurverdeling zien. We merken zelfs op dat bij een goed doorgefokte pop een mozaïekachtige tekening is te zien. Sterk doorgekleurde schouderdekkveren en oogteugels, de broek en dijbenen niet doorgekleurd. Ditzelfde beeld kunnen we aantreffen bij strogele poppen. En toch hebben deze vogels niets uit te staan met de capuzensijs. Dit kleurbeeld bij een geelfactorige pigmentvogel of een gele is een overduidelijk secundair geslachtskenmerk. Een zichtbaar kleurverschil tussen man en pop, hetgeen door selectieve kweek geaccentueerd wordt. Blijven we in één lijn fokken dan zullen er geelfactorige mozaïektypen ontstaan.

Mozaïek

Hoe moeten we nu de mozaïek beschouwen. Voorop gesteld dat ik mijn mening graag voor een betere geeft, wil ik u hiervan de volgende definitie geven.

A. De mozaïek is een overwegend witte vogel met een inlegsel van vetstofkleur of anders gezegd een kleurtekening op een wit veld.

B. Een kleurkanarie met kanarievreemde factoren. Het factorencomplex is voor een deel afkomstig van de capuzensijs.

C. Door selectieve kweek wordt het accent gelegd op een versterkte uiting van de secundaire geslachtskenmerken. Zodanig dat een gemarkeerd vrouwelijk kleurpatroon wordt verkregen.

D. Doordat de mannelijke vogels van origine primitieve vrouwelijke kenmerken bezitten, wordt door doelgerichte kweekselectie bij hen de uiting van vrouwelijke kenmerken versterkt, zodat de mozaïekvererfende man de vrouwelijke verschijningsvorm benadert. Anders gezegd, de mannelijke verschijningsvorm qua kleurtype wordt verdrongen. Dit is te danken aan een sterke localisatie van de factoren die het poppenkleed bepalen. In het meest gunstige geval kan een man een zodanige kleurverdeling laten zien, dat wij hem kunnen beschouwen als een mozaïektype.

Duidelijk is hier sprake van geslachtsbegrensdde factoren.

E. Hieruit kunnen we concluderen dat de mozaïekfactor geslachtsgebonden vererft. Dat wil zeggen de factoren die het mogelijk maken de mozaïekkenmerken te ontwikkelen. Het mozaïektype-man, dit is de zogenaamde dubbelmozaïekfactorige man, geeft in de regel, gepaard aan 'n willekeurige pop, alleen mozaïekdochters. Dit houdt nog niet in dat dit altijd vogels zijn waarbij de mozaïektekening duidelijk afgebakend is. Dit zal afhankelijk zijn van het al of niet bezitten van de mozaïekkenmerken bij de pop.

F. Doordat bij de mozaïek duidelijk aanwijzingen zijn van de werking van andere dan geslachtsgebonden vererfende factoren, zoals de schimmelpartijen (mozaïeksluier), ontwikkeling van de vetstofkleur in de kleurbepalende veervelden en de beletting van kleurontwikkeling in andere veervelden, moet de werking van de mozaïekfactor(en) in groter verband worden gezien.

Resumerend kunnen we stellen dat het verschijnsel mozaïek, de standaardvogel wel te verstaan, een samenspel is tussen capuzensijs en kanariefactoren die het vrouwelijke kleurpatroon bepalen. Een product ontstaan door het toepassen van verdringingskruisingsen die er op gericht zijn de mannelijke kleurmerken te elimineren.

Hiermee hoop ik, uiteraard beknopt, uiteengezet te hebben waaraan de mozaïekkanarie haar kleurtekening te danken heeft.

In de praktijk blijkt dat de mozaïekrelatie met de capuzensijsfactoren sterker is dan met de kanariefactoren. Bij gebruik van capuzensijsbastaarden zullen we sneller een goede mozaïektekening in de vogel fokken dan zonder hulp van deze.

Vooraf de F_2 pop, afkomstig uit de paring $F_2 \times$ mozaïekpop geeft goed getekende mozaïeken te zien. De speciaalkweker van mozaïeken zal zorgdragen dat hij de beschikking heeft over bastaarden. Op die manier blijft de koptekening, de oogteugels, behouden. Wat gebeurde er namelijk in de praktijk? Eindelijk is de kweker zo ver dat hij de bijna ideale mozaïek heeft gekweekt, 'n prachtige borsttekening maar de oogteugels gaan verdwijnen en zijn bijna niet meer te zien.

Dit is dan wel het eindpunt en aanwijzing voor de liefhebber dat hij een paring moet toepassen die herstel aan de koptekening moet brengen. Veel overweging is nodig om de juiste man voor zo'n teugelloze pop uit te kiezen.

De mozaïek laat in haar jeugdkleed een zachte crèmekleur zien, zowel in de contourveren als in de grote pennen. Tijdens de jeugdrui verdwijnt de crème kleur en langzamerhand treedt het mozaïekpatroon te voorschijn. Het merendeel van de contourveren wordt wit, hier is dus sprake van een kleurbeletting. Op de borst, stuitkussen, schouderdekveren en kop zien we kleur komen. En na de rui, die met spanning wordt afgewacht, zal blijken of de samenstelling van het ouderpaar goed is geweest. De vleugel- en staartpennen die niet ruien behouden hun jeugd kleur. Dus de min of meer crème kleur.

De voeding van de mozaïek speelt in de tekeningontwikkeling een grote rol. Volkomen foutief is het, om mozaïeken tijdens hun nestperiode en opgroei een kleurstimulerende voeding te geven. Wordt dit gedaan, dan is de kans op een goede mozaïek bij voorbaat mislukt. De vleugel- en staartpennen zijn dan prachtig oranje-rood doorgekleurd en dat is dan precies wat we niet moeten hebben. Niet eerder een kleurstimulans verstrekken voor de vogels een week of zes zijn. Dan mogen we verwachten dat er een fraai kleurcontrast ontstaat.

Als laatste in dit artikeltje wil ik nog even het volgende naar voren brengen. Het al of niet ontstaan van de mozaïekman. Mijns inziens is dit niet mogelijk. Want als we werkelijk een mozaïekman zouden kunnen fokken, dus een kanarieman met volledige vrouwelijke kleurkenmerken, zou het dan geslachtelijk gezien wel een man zijn?

Kleurontwikkeling houdt immers verband met geslachtsrijping.

Mannelijke en vrouwelijke hormonen hebben

hierin een actief aandeel. We mogen niet vergeten dat door selectieve kweek niet alleen de kleurverdeling wordt verbeterd, althans naar onze smaak, maar dat een vermeerdering van vrouwelijke hormonen niet denkbeeldig is. Dan hebben we noch man, noch pop maar een intersex.

Er gaan stemmen op om de mozaïefactorige man te erkennen als showvogel. En daar kunnen we begrip voor hebben. Inderdaad is de dubbelfactorige mozaïekverervende man een prachtverschijning. En zou zeker het showelement op de tentoonstelling verfraaien. Maar laten we niet verder springen dan onze polsstok lang is. Want de erkenning van de mozaïekverervende man heeft een groot bezwaar. Wie bewijst exact dat de geëxposeer-

de vogel inderdaad een man is en geen pop van het mozaïektype?????? Of moeten we hieraan niet te zwaar tillen en van onze keurmeesters verlangen dat zij de man van de pop kunnen onderscheiden. In Italië schijnt het geen moeilijkheden op te leveren. Daar heeft men al enige jaren een klasse mozaïefactorige mannen. Hopelijk geeft dit artikelje een injectie aan de mozaïekkweek en draagt ertoe bij om de mozaïek weer in de algemene belangstelling te brengen; zij verdient het. Niet makkelijk om het goede type te fokken, maar voor de liefhebber een kleurvariateit met veel interessante kanten. Enerzijds het wegfokken van ongewenste eigenschappen, anderzijds het samenbindelen van de gewenste mozaïekkenmerken.

A. P. VAN GILS

ORANJEPLEIN 21 - GOIRLE (HOLLAND)

TELEFOON 04247 - 15 79

VOGEL- EN DIERENHANDEL

Napoleons	f	8,— p.p.	Gouldamadines roodkop	f	65,— p.p.
Blauwfazantjes	"	7,50 p.p.	Gouldamadines geelkop	"	75,— p.p.
Bandvinkjes	"	7,50 p.p.	Gouldamadines zwartkop	"	95,— p.p.
Oranjeakakjes	"	3,— p.p.	Roodkop papegaaiamadines	"	125,— p.p.
Blauw-grijze roodstaartjes	"	3,50 p.p.	Driekleur papegaaiamadines	"	45,— p.p.
Ekstertjes	"	3,50 p.p.	Bruinborstrietvink	"	55,— p.p.
Japane meeuwjes	"	7,50 p.p.	Bichinow astrilden	"	45,— p.p.
Witte Japane meeuwjes	"	12,50 p.p.	Teugel astrilden	"	7,— p.p.
Goudbuikjes	"	3,— p.p.	Oost-Afrikaanse blauwfazantjes	"	9,— p.p.
Edelzangers	"	9,— p.p.	Geelstuit edelzangers	"	12,— p.p.
Mozambiquesjesjes	"	10,— p.p.	Edelzangers	"	10,— p.p.
Aurora astrilden	"	15,— p.p.	Staalvinkjes	"	9,— p.p.
Grijze zebrovinken	"	9,— p.p.	Vuurvinkjes	"	9,— p.p.
Witte zebrovinken	"	10,— p.p.	Dominikaan Widas niet op kleur	"	10,— p.p.
Tijgervinkjes	"	5,— p.p.	Groene tijgervinkjes	"	17,50 p.p.
Muskaatvinken	"	3,— p.p.	Witkopnonnen	"	10,— p.p.
Loodbekjes	"	3,— p.p.	Zwartkopnonnen	"	10,— p.p.
Zwartkop ortelanen	"	10,— p.st.	Driekleurennonnen	"	9,— p.p.
Bruinkop ortelanen	"	5,— p.st.	Witte rijstvogels	"	40,— p.p.
Grijze rijstvogels	"	10,— p.p.	Baya wevers	"	8,50 p.p.
Chinese tijgervinkjes	"	9,— p.p.	Indigo vinken	"	15,— p.st.
Pagoda spreeuwen	"	12,50 p.st.	Luzulie vinken	"	20,— p.st.
Ekster spreeuwen	"	12,50 p.st.	Middelbeo's	"	65,— p.st.
Oever spreeuwen	"	12,50 p.st.	Staalblauwe troepialen	"	30,— p.st.
Hirten spreeuwen	"	12,50 p.st.	Geelkop troepialen	"	15,— p.st.
Purper glans spreeuwen	"	17,50 p.st.	Baardvogels	"	op aanvraag
Diamantduifjes	"	20,— p.p.	Brillevogeltjes	"	20,— p.p.
Zilver diamantduifjes	"	30,— p.p.	Oranjebuik bloemvogeltjes	"	25,— p.p.
Schubbeduifjes	"	20,— p.p.	Blauwe honingzuigers	"	40,— p.p.
Steenduijjes	"	20,— p.p.	Shammalijters	"	55,— p.st.
Kanarie pop	"	8,50 p.st.	Goudvoorhoofd bladvogels	"	35,— p.st.
Kanarie man	"	17,50 p.st.	Chinese dwergkwartels	"	10,— p.p.
Diamantvinken	"	45,— p.p.	Zilver Chinese kwartels	"	15,— p.p.
Spitsstaart amadines	"	35,— p.p.	Isabel Chinese kwartels	"	20,— p.p.
Gordelgrasvinken	"	35,— p.p.	Japane kwartels	"	20,— p.p.
Cerus amadines	"	35,— p.p.			

Verzendkistjes tegen kostprijs. Verzending onder rembours. Vrachtrekening koper.
Geopend: dagelijks van 9 tot 12.30 uur en van 1.30 tot 5 uur; zondags van 10 tot 12 uur.
Orders die dezelfde dag verzonden moeten worden dienen opgegeven te worden voor 3 uur.

VOORDEELIG VOEDEN... Sluis

VOORDEEL VERPAKKINGEN 3500 GRAM

VOORDEEL PAK 3 1/2 KG

**ZANGZAAD
CANARYMIXTURE
MÉLANGE POUR CANARIS**

VOORDEEL PAK 3 1/2 KG

**PARKIETZAAD
FOR BUDGERIGARS
POUR PERRUCHES**

VOORDEEL PAK 3 1/2 KG

**VOOR TROPISCHE ZAADETERS
FOR TROPICAL BIRDS
POUR OISEAUX TROPICAUX**

Zelfde prima kwaliteit als in de kleine pakjes. Mengsels van zuivere, volkomen rijpe zaden in uitgebalanceerde verhouding. Konstante samenstelling.

Sluis zaden en Sluis Krachtvoerders met oxytetracycline, dat beschermt tegen infectieziekten!

VOER UW VOGELS

Ussel

De

DE ZEBRAVINK

D. J. v. d. Molen.

Poephila guttata

De **bonte zebra**vink. Hebben we in het vorige artikeltje alreeds verteld dat de bonte zebra zowel man als pop in schaal 3 gekleurd worden, hier volgt dan een korte omschrijving van deze mutatie. Zoals de naam al aangeeft is het voornaamste kenmerk van de bonte zebra vink de bontvorming, deze moet echter wel zo symmetrisch mogelijk verdeeld zijn over het gehele lichaam. Hierbij moet tevens de aanwezige tekening onderbroken zijn, zodat we in het ideale geval b.v. een grijsbonte man hebben die zowel aan linker- als aan rechterzijde gelijk getekend is terwijl zowel wangvlek, flanktekening, borststreep, oogstreep en staarttekening onderbroken zijn. Dat de bonten alleen in de kleuren grijs en bruin erkend zijn is natuurlijk vanzelfsprekend, daar immers de vogels met verminderde of afwezige tekening als bonte vogels nooit een fraaie indruk zullen maken. Mijn persoonlijke mening is dat er nog veel te weinig **doelbewust** op de bonttekening gekweekt wordt. Vooral bij de poppen is een erfelijk vast te leggen symmetrische tekening mogelijk.

Ik heb vogels gezien zowel in grijs als in bruinbont die net als bij de getekende jap. meeuw een lichte kop, lichte staart, lichte buitenste grote slagpennen hadden terwijl de rug donkergekleurd was. Van deze tekening moet zeer zeker bij een selectieve kweek een stam op te bouwen zijn. Hier ligt nog een heel terrein braak waarop veel eer te behalen is.

Bonte zebra vink

Er blijft nu nog een van de nieuwste kleuren over te bespreken en wel de bleekrug, ook weer een vogel die we op onze tentoonstellingen erg weinig te zien krijgen. Alhoewel er op de laatste bondsshow (tevens clubshow Ned. Zebra vinkenclub) verschillende bleek-

Bleekrug

ruggen waren ingezonden, blijkt er in uiterlijk bij deze kleurslag nog erg veel verschil tussen de diverse vogels te zitten.

Er is hier nog lang geen uniformiteit. Een goede bleekrug is eigenlijk tweekleurig op de rug. Kop en nek zijn opgebleekt grijs. De rug is duidelijk afwijkend bruin met een lichte grijze waas. Als men deze kleur eenmaal gezien heeft zal men ze altijd weer herkennen. De bleekrug wordt door de keurmeesters nog erg opbouwend gekeurd, bij een toekomstige verbetering van de kwaliteit zal natuurlijk ook de beoordeling strenger gaan worden.

In de diverse kleurslagen kan men in plaats van de normale karmijnrode snavel ook vogels kweken met een afwijkende snavelkleur, de z.g. geelsnavel.

Deze wordt in iedere kleurslag erkend. De goede geelsnavel benadert in snavelkleur zo ongeveer de maskeramadine, al gaat de vergelijking niet helemaal op.

We zien maar zelden geelsnavels op de tentoonstelling, alhoewel een goede geelsnavel toch echt wel een vogel is die opvalt. Deze snavelkleur blijft natuurlijk wel altijd een kwestie van smaak, de een zegt ik prefereer de rode snavel, de ander die iets aparts wil probeert het met de geelsnavel.

In de standaard staat de gele snavelkleur bij de man als harder omschreven dan bij de pop, bij de door mij gekweekte geelsnavels zit er echter weinig kleurverschil in.

FUTEN

M. de Jong

„Tussen de vergulde halmen van overjarig riet bespiedde hij een futeman die een vrouwtje het hof maakte. Uit de satijnen borst rees de blanke hals, een stengel waarop de kleurige kop wiegelde als een exotische bloem. De glanzende zwarte kuif wees schuin omhoog, de vosbruine halskraag beefde, rode ogen fonkelden. Lieflijk grommend zwom hij naar haar toe.

Borst aan borst, zuiver sneeuw, lagen beide tegen elkaar, gespannen met wiegelende koppen. Dan haakten de dolksnavels ineen, kringelden de lenige halzen om elkaar. Minnespel...”

Evert Zandstra in „De Vogelvriend”.

De Commissie voor de Nederlandse Avifauna (CNA) rekent in de „Avifauna van Nederland — Lijst van de in Nederland waargenomen vogelsoorten en hun geografische vormen” de fuut tot de **jaarovogels**. Hieronder wordt verstaan: „een regelmatige (dit is: ieder jaar als zodanig voorkomende) broedvogel, welke als soort het gehele jaar in Nederland voorkomt”. De futen die bij ons hebben gebroed, blijven in de winter echter lang niet altijd in de buurt van hun territorium (broedgebied). Vooral als de plassen en meren, waarop zij een huishouden hebben gesticht en de jongen hebben grootgebracht, bevroren zijn, kiezen zij andere terreinen. Niet zelden kan men ze dan zien dobberen op brak en zout water, in de mondingen van de grote rivieren en eveneens voor de kust. Maar of ze in de buurt zijn gebleven, of de winter hebben doorgebracht in wat zuidelijker gelegen oorden, in maart — soms

Terwijl de ene fuut broedt op het drijvende nest, houdt de ander hem dikwijls gezelschap.

reeds in februari — zijn ze alweer present om onze met riet omzoomde watervlakten te verlevendigen.

Hoogtepunten

In het voorjaar zijn er voor de vogelliefhebber steeds weer diverse hoogtepunten, die hij voor geen geld zou willen missen en waarover hij onder vrienden nauwelijks raakt uitgepraat. Het evenement op de heide is het bolderen van de blauwglanzende heideridders, de korhanen, omstreeks zonsopkomst; in de duinen het melodieuze gejodel van de bruiloftsdansen uitvoerende kromsnavels, de wulpen; op de groenende weilanden het fleurige schouwspel van toernooiende kemphanen op de kampplaats.

Op onze binnenwateren is het liefdesspel van een paartje futen zulk een gebeurtenis, die men niet licht vergeet. Beide vogels zijn dan in een zeer fraai kostuum gestoken. Zeer in het oog lopend zijn de zwartbruine oorpluimen en de roodbruin met zwarte halskraag. Prachtig zwartbruin zijn de bovendelen, glanzend wit de gehele onderzijde. Beide partners zijn vrijwel eender gekleurd en als ze daar met opgerichte kuiven en uitgezette

Broedende tuut

knevels tegenover elkaar liggen te kopschudden, kan nauwelijks uitgemaakt worden wie nu wel de hij of de zij is. Doorgaans is de kopversiering van het mannetje wat meer ontwikkeld dan bij het vrouwtje.

Plotseling schieten beide vogels als torpedo's onder water en komen even later weer boven met wat plantaardig spul in de vrij lange, puntige snavel. Ze zwemmen naar elkaar toe en naderen elkaar hoe langer hoe dichter. Heftig schudden de bepluimde koppen op de ranke halzen. Grommende en knorrende geluidjes worden voortgebracht. Dan raken de sneeuwblanke borsten elkaar. De lange nekken worden tot het uiterste gestrekt, de snavel wijzen loodrecht de hoogte in. Beide vogels rijzen op uit het water en staan — lijf aan lijf — als het ware op de korte staartjes, terwijl de poten met de gelobde tenen heftig watertrappen. Dan zinken beide terug en laten de opgedoken bladeren of stengels achteloos vallen. Nog even beroeren de vogels elkaar met de snebben en zwemmen dan weg, achter elkaar, de halzen schuin omhoog. De voorste strekt de hals horizontaal, vlak boven het water, zodat de 'bakkebaarden' het oppervlak raken. De achterste doet dit eveneens en geen minuut later liggen ze weer tegenover elkaar te kopschudden. Ook ziet men ze wel zoals ook de wilde eenden dit voor de paring plegen te doen — de lange hals met een korte ruk intrekken en weer strekken: op neer, op neer. Beide vogels doen dit beurteelings. Zo zijn er nog talloze baltsbewegingen, maar de heer A. L. J. van IJzendoorn beschrijft in 'Limosa 16, no. 3' een balts zoals ik er nog nimmer een waarnam. Hij schrijft:

„Op 5 maart 1943 in de late namiddag, zag ik op het meer Lutjeschardam een futepaartje (doortrekkers!), dat baltsuitingen vertoonde, die afweken van die, welke ik in de mij ter beschikking staande literatuur beschreven vond. Op een meter of twee van elkaar dreeven de beide futen op het water, niet zoals men ze gewoonlijk ziet met uitgestrekte hals, maar met de hals s-vormig gebogen op de

rug. De kragen en kuiven waren in al hun pracht wijd uitgespreid. Eensklaps dook een vogel het water in, kwam na een tiental seconden weer boven en begon dan — in de hierboven beschreven houding — te roepen met een kort, enigszins gansachtig-nasaal "ga-ga-ga...". Het andere exemplaar, dat vlak na de eerste was ondergedoken, kwam ook steeds even later weer omhoog en riep — eveneens in de beschreven houding — als antwoord op de eerste partner, ook het reeds eerder genoemde geluid (soms echter iets anders van klankkleur en snelheid naar ik meende). Tijdens het roepen naderden de partners elkaar tot zeer dichtbij. Dit spel bleef zich voortdurend herhalen tot diep in de schemer."

Voor de tuut het nest verlaat, dekt hij de eieren toe.

Ongetwijfeld zullen er meer afwijkingen zijn en ik raad u aan er zelf eens op te gaan letten. Probeer voorzichtig eens een paartje te bespieden. Vanuit een bootje is dat heus niet zo'n heksentoer, want op de meeste plassen huist wel een stelletje.

Een vochtige kinderkamer

Het minnespel is veelal een prelude tot de paring, maar bovendien dikwijls een soort stimulant tot de nestbouw. Zo op het oog lijkt het nest een wanordelijke hoop rottende plantdelen. Toch is elk onderdeel door de oude vogels met zorg verzameld en grotendeels van de bodem opgedoken. (Wijlen dr. Jac. P. Thijssse betitelt ze daarom dan ook als „de baggeraars in hun satijnen pakje”). Soms is het nest in een paar uur gereed. In deze miniatuur vuilnisbelt deponereert mama tuut drie tot vijf eieren en bij hoge uitzondering soms wel eens zes. (Grotere legsels — er zijn er tot negen gevonden — zijn zonder twijfel het produkt van twee wijfjes). Ze zijn ellipsvormig en nogal spits aan beide polen. De gemiddelde lengte bedraagt ongeveer 58 mm, de gemiddelde dikte 37,5 mm en het gemiddeld gewicht is 37,43 gram. De pas gelegde eieren zijn licht groenig blauw en bedekt met een witachtige kalklaag, die door de inwerking

van de humuszuren, die ontstaan in het rot-
tende nestmateriaal, spoedig verkleurt. Als de
broedperiode, die ongeveer vier weken (25-28
dagen) duurt en die voor rekening komt van
beide ouders, ten einde loopt, zijn de eieren
zelfs donkerbruin geworden. Als het broedsel
vrijwel wordt verlaten, worden de eieren zorg-
vuldig toegedekt. Iemand die niet goed op de
hoogte is, ziet in de rommel stellig geen nest,
laat staan dat hij er eieren in verwacht! On-
volledige legfels worden echter niet altijd
toegedekt en hieruit zou dus blijken, dat het
met nestmateriaal afdekken niet hoofdzake-
lijk camouflage is, maar meer een aangeboren
iets om de broedwarmte vast te houden. Tijn-
dens het broeden worden door de niet op het
nest zittende vogel geregeld half vergane wa-
terplanten aangesleept die aan het overige
nestmateriaal worden toegevoegd. Kans op
wegdrijven is er niet, want de wieg is vrij
stevig vastgemaakt; hij ligt als het ware ver-
ankerd aan de eromheen groeiende vege-
tatie. Het nest is vanzelfsprekend doordrenkt

en ook de eieren zijn doornat, maar de broed-
warmte van de oude vogel is zó groot, dat
niet alleen het legsel, maar ook het water er
omheen soms lauw wordt.

De jongen komen in keurig passende, ge-
streepte pyjamaatjes ter wereld. Het zwemmen
behoeven ze niet te leren, maar ze zijn nog
zo zwak, dat ze vrij spoedig moe zijn. Dan
rusten ze uit op de rug van vader of moeder,
die dus als veerpont fungeert. Ze worden
niet alleen gekoesterd onder de vleugels,
maar ook de zeer goed ontwikkelde veren op
de flanken, waarin de vlerken als het ware
ingebed liggen, kunnen de taak van 'vast-
houden' overnemen. Zodoende kan de oude
vogel zijn kinderen zelfs mee onder water
nemen! Oskar Heinroth, een Duits zoöloog,
deelt zelfs mee, dat men futen heeft gescho-
ten in de vlucht, die kleine jonkies bij zich
hadden.

Slechte wandelaars

Futen ziet men vrijwel nooit op het land; het
zijn buitengewoon slechte wandelaars. De po-

ten zijn zeer ver naar achteren geplaatst; de staart is niets meer dan een slap pluimpje. Een en ander vinden we terug in de wetenschappelijke benaming **Podiceps cristatus**. Het door de 'Club van Nederlandse Vogelkundigen' uitgegeven boekje „Beteekenis en etymologie van de wetenschappelijke namen der Nederlandsche vogels” vermeldt hierover onder meer: Podiceps betekent letterlijk: stuitkop, aarskop. Moet men daarentegen het woord Podiceps opvatten als een onjuiste schrijfwijze voor **Podicipes**, dan zou hiervan de betekenis zijn: aarspotig, stuitpotig; overdrachtelijk: de vogel met de poten ver naar achteren. Deze verklaring vindt o.a. steun in het Duitse woord Steissfuss, dat letterlijk „stuitpoot” betekent. De auteurs van genoemd werkje vinden echter dat de schrijfwijze Podiceps gehandhaafd moet blijven en dat -ceps niet vertaald moet worden met „hoofd” doch met „uiteinde”, dus: „de vogel met de aars als lichaamseind en dus niet de staart = de staartloze vogel”. Cristatus wil zeggen: „in het bezit van een kulf”.

Om van het water op te vliegen hebben de futen een behoorlijke ruimte nodig. Ze nemen namelijk eerst een flinke aanloop, alvorens zich in de lucht te kunnen verheffen. In de vlucht valt onmiddellijk de lange hals op, die met de kop iets lager wordt gehouden dan het lichaam. De poten zijn achterwaarts gestrekt en steken een heel eind uit buiten het slappe pluimstaartje. Als ze op het water neerstrijken, remmen ze niet af met de poten, zoals u het eenden waarschijnlijk weleens hebt zien doen, maar door middel van de zeer dicht bevederde borst. Op het water zijn ze in hun element. Zwemmen en duiken kunnen ze als de beste! Tijdens het „gewone” zwemmen worden de poten om beurten naar voren en naar achteren bewogen, maar onder water, als ze moeten vluchten of een prooi na-

zetten, dienen de poten als schroef. De vleugels worden dan stijf tegen het lichaam gehouden.

Futen hebben de eigenschap dat zij hun soortelijk gewicht kunnen regelen door hun luchtzakken min of meer te ledigen of te vullen. Indien deze zakken vrijwel leeg zijn, zwemt de vogel alleen met de hals en de kop — als een periscoop — boven water. Voortdurend draait hij de kop heen en weer, steeds op zijn qui vive. Is dat waakzame wellicht nog een overblijfsel van vroeger, toen heel wat futen vanwege hun satijnen onderdelen, zowel letterlijk als figuurlijk, heel wat veren moesten laten? Monster mode eiste destijds talloze slachtoffers, want de kragen, mutsen en moffen van de dames moesten zo nodig versierd met dit „grèbe”, dit zogenaamde futebont. Dat is nog geen eeuw geleden. Toen kon geen satijnduiker, zoals de fuut ook wel wordt genoemd, zich vertonen of er stond wel een schieter (een jager vind ik een véél te mooi woord voor zo'n moordenaar) klaar om de vogel neer te knallen om een paar kwartjes te innen!

's Winters missen de vogels hun fraaie bakkebaarden en zijn ook hun oorpluimen aanzienlijk ingekort, maar niettemin zijn ook dan deze „duikboten” het bekijken best waard.

Uit de laatste berichten blijkt, dat er bij de fuut gelukkig geen achteruitgang is, maar dat het bestand redelijk gehandhaafd blijft. Dit hebben recente tellingen uitgewezen.

Tenslotte nog iets over het voedsel: dit bestaat uit visjes, schaal- en weekdierjes, insecten en larven, salamanders en kikvorsen en ook uit wat waterplanten. De jongen wordt het voedsel eerst „ter anavel gesteld”, maar later voor ze in het water gedeponneerd, zodat ze het zelf moeten pakken. Ook krijgen de kindertjes af en toe kleine veertjes te slikken. Trouwens de oude vogels consumeren even-

eens veren. Soms treft men in de maag een dikke laag aan en vóór zover bekend, bieden deze een soort bescherming; de naaldscherpe visgraten kunnen zodoende niet het darmkanaal binnendringen, voordat zij voldoende zijn verteerd.

Aangezien de levensgewoonten van de overige vier futen, die tot de Nederlandse avifauna behoren, vrijwel identiek zijn aan de „gewone” fuut, zal ik er niet te veel over uitweiden.

Roodhalsfuut

De roodhalsfuut, die slechts een paar maal binnen onze grenzen heeft gebroed en officieel „toevallige broedvogel, wintergast” wordt genoemd, is slechts een paar centimeter kleiner dan de fuut. De gehele bovenzijde, met uitzondering van een kleine witte vleugelspiegel, is zwartbruin. De achterkant van de hals is zwart; de rest van dit nogal dikke lichaamsdeel is warm kastanjebruin. Deze roodbruine kleur, waaraan de vogel zijn naam dankt, loopt door tot op de borst. De rest van de onderzijde is blinkend zilverwit met hier en daar een paar grijze „wolkjes”. (Dit wit — en dat geldt voor alle soorten — kan men vooral goed zien als de vogels hun veren ordenen of invetten. Ze doen dit op een eigenaardige manier. De fuut gaat daarbij op één van zijn zijden liggen, zodat de helderwitte onderkant fel opblinkt en wrijft met de snavel over en tussen de veren. Om het terugvallen van het lichaam tegen te gaan, peddelt hij soms aan die kant met de poot in het water. Zo pagaaiend beschrijft het lichaam een cirkel. Een tijdje later wordt de andere zijde „in orde gemaakt”, waarbij dan de draai in tegenovergestelde richting plaatsvindt. Dit is altijd weer een kostelijk gezicht!) De veren van de kruin zijn zwart en vormen links en

Fuut met jong

Biotoop van de fuut

rechts op de schedel een schuin naar achteren opgericht, afgerond kuifje. De rest van de kop — de keel en de wangen — is vuilwit.

In de wintermaanden valt er van de „hoorn-tjes” niets meer te bespeuren en de hals heeft dan de warme roodbruine kleur verloren.

De balts en de nestbouw van deze „roodnek” komt grotendeels overeen met die van de andere futen. Op de broedplaatsen kan men echter de vreemdste geluiden beluisteren; een hinnikend „lachen”, een klaaglijk gejammer, dat niet zelden eindigt in een lange hullende uithaal, een blaffend „kwuk-kwuk” en andere vreemdsoortige uitingen.

De wetenschappelijke naam is *Podiceps griseigna*. Griseigna wil zoveel zeggen als „grijs-wangig, met grijze wangen”.

Kuifduiker

De kuifduiker is een prachtige vogel, ongeveer zo groot als de hier navolgende geoorde fuut. Vanwege de vreemde koptool wordt deze vogel ook wel „de fuut met de pagekop” genoemd. De veren aan de zijkant van de kop zijn sterk verlengd en zijn glanzend zwart met een blauwachtige weerschijn. Bij de snavelwortel ontspringen goudbruine pluimen, die door het oog naar achteren schuin omhoog lopen.

Helaas krijgen wij dit kleed hier nooit te zien, want 's winters valt er van die karakteristieke koptool niets te bespeuren. De bovenste helft van de kop is dan zwart, het onderste gedeelte wit. De achterkant van de hals is bruin-zwart, de voorzijde vuilwit. De bovendelen zijn grijsbruin, de onderkant van de body is wit. Het broedgebied van deze „kleine zandrijvers” strekt zich uit over een brede strook van noordoost Europa en Azië. Verder komt hij voor in Schotland, op de Färöer-eilanden, IJsland en in Noord-Amerika. De wetenschappelijke naam is *Podiceps auritus*; auritus is „geoord”.

Geoorde fuut

Deze fuut is ongeveer even groot als de vorige, namelijk drie decimeter. Hij wordt gerekend tot onze zeer schaarse tot schaarse broedvogels (1-50 broedparen). Prof. Voous

schrijft hierover in zijn befaamde „Atlas van de Europese Vogels“: „Sedert de tweede helft van de 19e eeuw heeft hij zich met onregelmatige, sprongwijze invasies vanuit Oost-Europa in westelijke en noordwestelijke richting uitgebreid. In 1904 werd hij voor het eerst op de Britse eilanden (Wales) broedend aangetroffen, in 1911 in de Baltische landen, 1915 in Ierland, **1918 in Nederland**, 1919 in Zweden. Deze expansie wordt onder meer door de Finse onderzoeker dr. O. Kalela met de geleidelijke uitdroging door klimaatverandering in de Midden-Aziatische gebieden onmiddellijk ten zuiden van de gematigde woudgordel in verband gebracht. Expansie van het broedgebied in noordelijke richting is echter ook in Noord-Amerika geconstateerd.“

In het prachtkleed zijn de kop, hals en de gehele bovenzijde zwart. Achter het oog, dat vermiljoenrood is, ontspringt een waaiertje van goudgele, enigszins afhappende pluimen. De kruinveren zijn een beetje verlengd en kunnen worden opgericht, zodat het dan lijkt alsof het dier een buitengewoon hoog voorhoofd heeft. De flanken zijn kastanjebruin, hier en daar vermengd met een beetje zwart. Verder is de hele onderkant glanzend wit. Aan het eind van het broedseizoen beginnen de vogels te ruïen. Het eerst verdwijnen de fraaie pluimen in de oorstreek en de overige veren van kop en nek; enige maanden later is het gehele zomerse kostuum verdwenen en heeft plaats gemaakt voor de wat eenvoudiger winterse kledij. De bovenste helft van de kop is dan zwart; deze kleur breidt zich uit tot **onder** het oog. (Bij de kuifduiker loopt dit **tot aan** het oog). De onderste helft van de kop is wit, de achterkant grijsbruin. Verder is de gehele bovenzijde van de body zwartbruin; de onderkant heeft geen kleurverandering ondergaan en is ook nu mooi zilverig wit. De wetenschappelijke naam is *Podiceps nigricollis*, dat „met zwarte hals“ betekent.

Dodaars

Als laatste in deze futenparade ons kleinste fuitje, de dodaars, die tot onze vrij schaarse broedvogels wordt gerekend. Qua grootte komt hij ongeveer overeen met een lijster, maar hij heeft een veel rondere vorm, echt een „dod aars“. Op sommige plaatsen noemt men dit diertje „hagelzakje“ en wel vanwege zijn stevige huid, die vroeger werd afgestroopt en in de tijd van de voorladers de jagers diende als zakje voor hun hagel! Als men kans ziet het fuitje vrij dicht te naderen, dan ziet men dat het van boven donkerbruin is, van onderen iets lichter. In het broedseizoen zijn de wangen en de keel warm kastanjebruin. Opvallend is ook de witte vlek aan de snavelbasis; het is net of de vogel vergeten

heeft na het tandenpoetsen het schuim uit de mondhoek weg te vegen.

De duiktechniek van de dodaars is fenomenaal! Met een horloge in de hand heb ik wel eens gecontroleerd hoe lang het beestje onder water kon blijven en niet zelden haalde het ruimschoots de minuut. Maar het is ook best mogelijk dat de vogel mij in het ootje genomen heeft, want vaak komt hij alleen met zijn kopje of alleen de snavel even boven water, haalt adem en verdwijnt dan weer

Dodaars keert terug op zijn drijvend nest

onder het wateroppervlak. Het is heel begrijpelijk dat men zo'n kopje, zowel letterlijk als figuurlijk over het hoofd ziet. Bij onze andere futen zou het geval een beetje anders liggen, want deze hebben 's zomers immers allemaal kopornamenten, zoals pluimen, bakkebaarden en dergelijke, die men bij het hagelzakje tevergeefs zal zoeken.

Vroeg in het voorjaar, dikwijls reeds in maart, kan men volop genieten van het uitbundige spel der baltende dodaarsjes. Het mannetje is een en al opwinding en lijkt wel een veren bal! Trillend van emotie zwemt hij op zijn

Dodaars, zet zich te broeden

Broedende dodaars

gaaike toe en laat dan af en toe een hinnikende triller horen, die ongeveer klinkt als „bibibibi”, afwisselend van toonhoogte. Druk watertrappend zwemt hij rond, jakkert achter het vrouwtje aan en presenteert haar tenslotte wat nestmateriaal, want om het bouwen van een nest is het immers uiteindelijk begonnen?

De wieg van de dodaarsjes komt overeen met die van de andere futen, hoewel de afmetingen uiteraard aanzienlijk kleiner zijn. De fuut brengt meestal één broedsel groot, de dodaars veelal twee en soms wel eens drie! Als moeder zich te broeden zet op het tweede legsel, belast papa zich met de opvoeding van de in keurige gestreepte pyjamaatjes geklede jongen. Op plaatsen waar veel snoeken huizen, kan vader dodaars echter niet verhinderen dat het aantal kindertjes onrustbarend vermindert. Heel wat donsjongen verdwijnen in de gulzige muil van de „haaien van het zoete water”, de onder water loerende sluipmoordenaars. (De wetenschappelijke naam is *Podiceps ruficollis*, d.w.z. „met roodbruine hals“.)

Mijn kweek met.....

PRUIMKOP-PARKIETEN

Het eerste koppel pruimkopparkieten schafte ik in november 1966 aan. De vogels zijn ongeveer 35 cm lang waarvan de staart de grootste lengte in beslag neemt. Beide vogels zijn groen van kleur; de man heeft een prachtige paarsrode kop terwijl die van zijn vrouwtje vaalgrijs is. Ook vertoont de man een rode vlek op de schouders.

Fruit en trosgierst eten ze „uit het vuistje”, wat een grappig gezicht is. Beide laten ze fluittonen horen, de man soms heel melodieuze, vooral in de paartijd. Als binnenverblijf had ik slechts een verbouwd duivenhokje met een vluchtje van 1.50x0.75x1.80 m hoog. Ik zelf kon slechts in het binnenverblijf komen wanneer de vogels in de vlucht zaten en het klepje van het nachtverblijf gesloten was zodat ze niet zouden kunnen ontsnappen, en dan nog alleen met mijn hoofd en armen. Dank zij een goede kweek met grasparkieten kon ik dit koppel aanschaffen. Toch was het geluk niet met me, want enkele dagen nadat ik ze had gaf de man de geest terwijl deze er op het oog toch stukken beter uit zag. De pop bleef in leven. Ze was wel erg schuw en zag er verfromfaaid uit, wel een jaar lang.

In februari 1967 kocht ik een nieuwe man. Deze bleef in leven en zag er heel goed uit.

Foto: Horst Müller

Begin maart 1968 had ik in het vluchtje een nestkast opgehangen maar ze hadden er niet de minste interesse in. Na twee maanden heb ik toen het blok in het nachthok gehangen omdat de pop nog steeds erg schuw was doch ook nu weer zonder resultaat.

Twee jaar wachten en nog steeds niets. Ik wilde zo graag broedresultaten... Ik ben verhuisd en heb een grotere volière gebouwd met als enig resultaat dat de pop steeds minder schuw werd. Dus vooruitgang!

In de zomer van 1969 ontdekten we dat de pop rode plekken in de kopveren kreeg. Jawel hoor, nadat ik hem al drie jaar als „pop” in mijn bezit had bleek h t toch een man te zijn. Ik werd er moedeloos van totdat ik op een dag een kweekkoppel kon kopen. Dit koppel begon in februari 1970 de nestkast te inspecteren. De pop legde er een ei in en een er onder en het was weer afgelopen. Zij raakte kort daarna uit konditie en ondanks de inschakeling van twee veeartsen is zij nooit meer goed geworden. Toen zat ik met twee mannen en een zieke pop. Voorjaar 1971 kocht ik van een liefhebber een goed in konditie zijnde pop, plaatste deze bij de jongste man die ik had en na twee dagen was de zaak bekeken. Hij baltste en voerde dat het een lust was. Met opgeheven kop en

staart, zodat hij als het ware „hol” stond, draaide hij om de pop tot de paring volgde. Dit alles speelde zich af op de grond.

Er werden drie eieren gelegd waarvan het laatste een windei was en mij bijna de pop kostte. Na 25 dagen broeden kwamen twee jongen uit waarvan er een na ongeveer drie weken dood ging. Het andere jong vloog na precies zes weken uit en is op dit moment een pracht van een vogel; spiegelglad in de veren en helemaal groen van kleur, ook de kop. Als voedsel tijdens de broedperiode gaf ik ze dagelijks gemengd, gekiemd en niet-gekiemd parkietenzaad, zonnepitten, paddy en hennep. De twee laatste soorten in geringe mate. Voorts in water geweekt brood, sinaasappels, appels, muur en andere onkruiden, trosgierst, universeelvoer en af en toe wat honingwater met een enkele druppel vitamine.

Ik ben op dit broedresultaat bijzonder trots en ik hoop dat mijn verhaal anderen de moed geeft om door te zetten. Tot slot ben ik nog veel dank verschuldigd aan de schrijver van het artikel over dezelfde parkieten in het nummer van mei 1970. Ik heb daar veel van opgestoken.

AANBEVOLEN LEKTUUR

H. J. Veerkamp, **KLEURKANARIES KWEKEN KUNT U OOK**

Wanneer u dit leest, zult u al druk aan het kweken zijn — maar het seizoen is nog niet afgelopen. En tijdens de paarvorming of de reeds geslaagde broedsels zult u de behoefte gevoeld hebben aan een duidelijke voor iedereen begrijpbare handleiding. Want waarom is een bepaalde kleur zo sterk, dat andere kleuren erdoor worden overheerst? En waarom kunt u die factor, waarmee u wilt experimenteren, zo moeilijk zuiver krijgen?

Voor een antwoord op deze vragen hebt u enig inzicht in het mechanisme van de erfelijkheid nodig. Helaas vinden veel vogelliefhebbers de erfelijkheid te moeilijk. Nu is het inderdaad een onderwerp dat je niet aanwaait, maar de serieuze vogelliefhebber verdiept zich wel in meer zaken die niet zo gemakkelijk zijn. Het plezierige is, dat Veerkamp er in is geslaagd om zijn kennis op dit gebied voor iedereen begrijpelijk te maken. Hij gebruikt niet meer zulke zwaarwichtige formules als in zijn vorige boek, de Handleiding voor de kleurkanariekeker.

Wel staat dit nieuwe boek vol met kleurschema's die de vererving van vele factoren verduidelijken. Jammer is alleen dat het taalgebruik soms wat storend is: de auteur schrijft een zin met onnodige woorden; Zodra er over formules gesproken wordt, dan is het voor velen een duistere zaak. Het woordje dan is overbodig en remt het begrijpen van de zin. Ook spreekt hij over phaenotype, waardoor zo'n woord moeilijker lijkt dan het is. De juiste schrijfwijze zou zijn fenotype: het nederlands kent sinds 1954 niet meer de ph=f en ook de ae is niet meer nodig. Op pagina 130 wordt gesproken over vetstofkleurkleuren. Maar dit zijn ondergeschikte punten. Belangrijk is dat de stof, de moeilijke materie van de erfelijkheid, zo duidelijk wordt behandeld. Voor de kleurkanariekeker en vooral ook voor diegenen, die zich eigenlijk nog niet aan een gerichte kweek wagen, is dit een fijn boek. Gebonden / 14,50 — per post / 16,—.

ZEBRAVINKEN EN GRASPARKIETEN

zijn vogels, die ook in de huiskamer aan het broeden slaan, zolang ze maar enigszins redelijk verzorgd worden. Maar dat is nog geen kweken. Vaak zijn de jongen iele vogeltjes. En wie let er in de huiskamer op de juiste kenmerken, op de eisen waaraan een tentoonstellingsvogel moet voldoen? Het plezier dat op deze manier aan de vogels wordt beleefd hoeft er niet minder om te zijn, maar wie echt wil kweken moet de oudervogels met zorg kiezen. Hij let op de ogen, de snavel, de schouders, de lichaamshouding, enzovoort. Hij moet weten hoe de juiste kenmerken versterkt kunnen worden. Hij moet zich gaan verdiepen in de erfelijkheid van de verschillende eigenschappen bij zijn uitverkoren vogelsoort. Daartoe bieden wij de (aspirant)kwekers tegen verlaagde prijs twee goede boeken aan.

W. Beckmann, **HANDLEIDING VOOR DE ZEBRAVINKKWEKER**

van / 18,50 voor / 10,90
franco per post.

W. Beckmann, **HANDLEIDING VOOR DE GRASPARKIETKWEKER**

van / 18,25 voor / 10,90
franco per post.

U kunt bovengenoemde boeken alsmede die op pag. 281 als volgt aanvragen:

Voor vaste bestellingen zendt u een giroformulier met het totaalbedrag aan **Koens** algemene boekhandel, Bankastraat 10, 's-Gravenhage 2011, giro 9727. Vergeet niet de gewenste titels te vermelden.

Voor zichtzendingen zendt u een ongefrankeerde brief of briefkaart aan **Koens** algemene boekhandel, antwoordnummer 1085, 's-Gravenhage 2011. Met de zinsnede: ik verzoek toezending van.....

Houdt u ècht van uw vogels?

Bewijs het met Vogel Pecutrin!

Vogel Pecutrin is een hoogwaardig mengsel van alle voor uw vogels noodzakelijke mineralen, sporen-elementen en vitamines. Het geeft aan kooi-vogels, volièrevogels en sierhoenders

een blijvende top-conditie. Vogel Pecutrin maakt van het dagelijks voer dagelijks volwaardig voer. Daarom hebben èchte vogel-liefhebbers altijd Vogel Pecutrin in huis!

Bayer Farma N.V.,
Postbus 80, Mijdrecht,
tel. 02979-4151.

Bayer voor 'n stralende gezondheid van uw lievelingsdier.

Chr. Walraven

ARA'S

272

Ussel

De

Tot voor enige jaren terug was in vrijwel iedere dierentuin een papegaaienlaan te vinden, waar de ara's, kaketoets en amazonepapegaaien op de bekende beugels met een ketting aan hun poot zaten. Gelukkig is daarin vooral de laatste jaren een verandering gekomen en steeds meer gaat men in de dierentuinen en vogelparken er toe over om deze vogels vrij op klimbomen te houden, waarop ze zich vrij kunnen bewegen, hetgeen natuurlijk wel iets anders is dan het vastgehouden worden met een kettinkje.

Uiteraard levert dit „vrij” houden van de ara's in het begin nog wel eens wat moeilijkheden op en reislustige exemplaren maken het hun verzorgers soms lastig. Door de vogels te kortwieken, zodat ze niet meer ver weg kunnen komen, kan men ze eraan wennen om bij de klimboom te blijven en na enige tijd is de kans dat ze nog over grotere afstanden wegvliegen vrij klein.

Er zijn ook vogelparken, waarin de ara's in de bomen geheel vrij hun gang kunnen gaan en wie bijvoorbeeld in Avifauna deze prachtig gekleurde vogels daar vrij heeft zien vliegen, zal dat prachtige schouwspel niet gauw meer vergeten.

Het ligt voor de hand dat dit ook wel de beste manier is om de vogels tot broeden te krijgen en ieder jaar worden in de vogel- en dierentuinen, waar de ara's deze vrijheid hebben, dan ook jongen geboren.

Ook in Artis, waar men enige jaren geleden er toe is overgegaan om de ara's van hun ketting is bevrijden en op klimbomen te plaatsen, zijn sindsdien verschillende paren tot broeden gekomen.

In totaal zijn er 24 soorten en ondersoorten ara's. Ze komen alleen voor in Midden- en Zuid-Amerika, van Mexico tot Paraguay en Zuid-Brazilië. Het karakteristieke van deze vogels bestaat in de grote forse snavel, de lange staart en de meer of minder grote onbevederde zijanten van de kop.

Het geluid dat ze voortbrengen is allesbehalve welluidend en in het oerwoud laat een groep ara's dan ook een oorverdovend gekrijs horen. Ze houden zich meestal in het niet te dichte oerwoud op, maar ook wel in savannegebieden en ze trekken zelfs wel in de richting van nederzettingen, waar ze in boomgaarden en plantages een flinke ravage kunnen aanrichten.

Buiten de broedtijd leven ze in groepen bij elkaar, maar zodra de broedtijd nadert, zonderen de paren zich af en zoeken een broedgelegenheid op. Hoken in bomen zijn geliefde nestplaatsen, waarbij ze vaak nog de voorkeur geven aan bepaalde soorten palmbomen. Het in orde maken van de nestgelegenheid kost de vogels weinig moeite dank zij hun

grote krachtige snavels. Meestal worden twee, soms ook wel drie eieren gelegd, welke na ca. 24 dagen uitkomen. Daar de pop direct na het leggen van het eerste ei begint te broeden, komen de eitjes ook niet gelijktijdig uit.

De jonge vogels blijven ca. 3 maanden in het nest.

De prachtige veren van ara's waren bij de inlandse bevolking zeer in trek en bekend is dat vele Indianenstammen zich met deze veren tooiden. Maar niet alleen om de veren wordt op de vogels gejaagd, ook het vlees, vooral van jonge vogels, is bij de bevolking zeer in trek.

In Zuid-Amerika worden de ara's veel als huisdier gehouden; dit zijn dan volkomen tamme vogels, die jong uit het nest zijn gehaald en met de hand grootgebracht. Vogels, die op deze wijze zijn grootgebracht, hebben zich zo aan de mens gehecht, dat ze als huisdier wel geschikt zijn. Bovendien zijn dergelijke vogels ook te vertrouwen, hetgeen niet altijd gezegd kan worden van exemplaren die gevangen werden toen ze reeds ouder waren. Deze vogels kunnen met hun snavel nog wel eens een uitval doen en dat zoiets goed kan aankomen is begrijpelijk, als u de snavel van de vogels op de kleurplaat bij dit artikel eens goed bekijkt.

Als men het eens met een ara wil proberen, kan men het beste trachten een volkomen tamme vogel te krijgen, die dan vrijwel zeker met de hand is grootgebracht. Natuurlijk kan men ook wel oudere vogels tam krijgen, maar dat vraagt toch vaak veel geduld en dan hecht de vogel zich vrijwel alleen aan zijn verzorger.

U zult uit hetgeen ik in het begin van dit artikel schreef wel hebben opgemaakt dat ik er geen voorstander van ben om de vogels met een ketting op een standaard of beugel te houden, bovendien is het voor de vogel ook niet ongevaarlijk, want als hij schrikt en wil wegvliegen, kan hij een flinke pootbeschadiging oplopen. Wil men ze in een volië houden, dan moet deze er wel op berekend zijn, dus zal men dan zwaar harmonikagaas dienen te gebruiken. De volië moet zo ruim mogelijk zijn, zodat de vogels hun vleugels goed kunnen gebruiken.

Daar het flinke knagers zijn, zal men ze steeds verse takken moeten geven, hetgeen van essentieel belang is voor een goede conditie van de vogels.

De zitstokken moeten natuurlijk van zeer hard hout zijn, bijv. lignum vita, daar deze anders snel ten offer vallen aan de snavels van de vogels.

Het voedsel bestaat uit een zaadmengsel voor papegaaien, dat kant en klaar te koop is,

ORNIVIT VOOR ZANG EN VEDERPRACHT

ORNIVIT

- NETWIST HET BESTE VOOR DE VOGEL!
- UI PROBLEMEN OPGELOST!
- IET TE EVENAREN KWALITEIT!
- EDERE VOGEL EET HET GRAAG!
- ITAMINEN MINERALEN JUIST VERDEELD!
- N IEDERE KOOI OF VOLIERE!
- EVREDEN VOGELS KRIJGEN ORNIVIT!
- EEN **DUBIRO** PRODUCT!
- POSTBUS 1178 ROTTERDAM

Deze combinatie van Vitamine B, mineralen en spoorelementen verbetert enorm de algemene conditie van al uw vogels. Betere broeduitkomsten, snelle en mooie bevedering, vooral na de rui. Voorkomt nervositeit, veren pikken en bloedarmoede. Bevordert de zang van alle zangvogels. Ook ideaal voor postduiven.

Verpakkingen f 1,30, f 3,10 en f 11,05 bij uw dierenspeciaalzaak. Gratis PYM-folder: N.M.I. - afd. OV, postbus 40, Lunteren.

maar dat men ook zelf kan samenstellen uit: zonnepitten, pompoenpitten, maïs, gepelde haver, millet- en witzaad en noten, zoals pinda's (maar dan natuurlijk geen gezouten). Fruit is een zeer belangrijk onderdeel van het menu, evenals groenvoer. Worteltjes en maïs in kolven kunnen voor een welkome afwisseling in het menu zorgen. De meeste ara's zijn verzot op brood met pindakaas en vooral tijdens de broedtijd is het belangrijk als opfokvoer.

Verschil tussen man en pop is niet te zien; er wordt wel beweerd dat de mannen een zwaardere kop hebben en bredere snavels, maar helaas gaat dat niet altijd op. Broeden doen ze het beste in een tonnetje, waarin een invleggat is gemaakt. Op de bodem kan wat vermolmd hout worden gelegd. Soms gebruikt men ook wel zaagsel, maar ik meen dat vermolmd hout toch te preferen is.

Naast het reeds genoemde brood met pindakaas kan men wat hardgekookt ei geven en wat opfokmeel door het voer mengen.

Ara's zijn sterke vogels, die ook de wintermaanden buiten kunnen doorbrengen, waarbij ze wel wat beschutting moeten hebben wanneer het erg koud is.

De bekendste arasoorten zijn:

de roodblauwe of geelvleugel-ara (**Ara Macao**), die u ziet afgebeeld op de kleurplaat bij dit artikel; een prettige vogel die vrij snel tam wordt en veelal niet zo bijterig is als bijv. de groenvleugel-ara (**Ara chloptera**), die wat meer wordt aangeboden en wat lager in prijs is, maar die zich veel moeilijker aanpast en na enige tijd wel aan de verzorger went, maar tegenover vreemden toch vaak agressief kan worden. Veel gehouden wordt de blauwgele ara (**Ara ararauna**), die bijzonder tam en aanhankelijk kan worden en bovendien vrij goed enige woorden kan leren.

De mooiste is wel de hyacint-ara (**Anodorhynchus hyacinthinus**), de grootste van de ara's met een enorme snavel, welke hij echter nooit zal misbruiken. Een bijzonder vriendelijke en aanhankelijke vogel, die jammer genoeg vrij kostbaar is.

Minder bekend zijn de dwerg-ara (**Ara severa**), Illiger's ara (**Ara maracana**) en de kleine blauwvoorhoofd-ara (**Ara nobilis nobilis**), die veel minder ingevoerd worden, maar voor de vogelliefhebber toch veel eerder in aanmerking komen, daar ze aanmerkelijk kleiner zijn, zodat de huisvesting minder problemen meebrengt.

DE MANDARIJNSPREEUW

Tropische spreeuwen worden de laatste jaren in vrij groten getale ingevoerd en vele soorten zijn een groot deel van het jaar te koop. Een uitzondering hierbij vormt de mandarijnspreeuw (*Sturnus sinensis*), die maar incidenteel wordt ingevoerd en dan nog maar in kleine aantallen. De reden hiervan is zeker niet dat er bij de vogelliefhebbers die zich gespecialiseerd hebben in grote vruchten- en insektenetende vogels niet veel belangstelling zou bestaan, integendeel ik ken vele kwekers die bijzonder graag een paartje mandarijnspreeuwen in hun volière zouden willen hebben. De reden is dat er uit de landen waar de mandarijnspreeuw voorkomt toch al weinig vogels ingevoerd worden. De kleurenfoto op de omslag van dit nummer geeft een goed beeld van deze mooie vogel. Ze komen voor in China, Formosa en Indo-China. Man en pop zijn gelijk van kleur, zodat het zeer moeilijk is om man en pop te onderscheiden. Het schijnt dat de pop iets kleiner is en dat de kop wat smaller is, maar dit is alleen te zien als we een groot aantal vogels tezamen hebben en dit komt maar uiterst zelden voor.

In de natuur verblijven mandarijnspreeuwen vaak in de bevolkte streken en zoals dat bij onze inlandse spreeuwen het geval is, zijn ze niet schuw en vliegen niet zo snel weg bij nadering van mensen.

Ook in een volière zijn de vogels niet schuw. In open streken bouwen ze hun nest in bomen, maar in de steden nestelen ze vaak in gaten in daken en muren.

In een volière is het voldoende om wat half open nestkastjes op te hangen om de vogels aan het broeden te krijgen, maar u zult dan wel een echt paartje moeten hebben en dat is nu juist het probleem.

Menige kweker is na langere tijd al tot de ontdekking gekomen dat hij twee mannen of twee poppen in de volière had. Maar degene die het geluk heeft een werkelijk paartje te bemachtigen zal zeker op broedresultaten mogen rekenen.

Het legsel varieert van 3 tot 5 lichtblauwe eieren.

Zowel de man als de pop broeden, waarmee ze beginnen na het leggen van het laatste ei, zodat de eitjes gelijktijdig uitkomen.

De broedtijd bedraagt 14 dagen. Het opfokken van de jongen levert vaak problemen op, omdat de oudervogels ze uitsluitend met levend

voedsel grootbrengen en de jongen kunnen grote hoeveelheden van dit voedsel verwerken. Meestal worden alle soorten levend voer gegeten en naast meelwormen, kan men maden, mieren eitjes, enchytraeën, vliegen, sprinkhanen en wormen geven. De jongen blijven zeer lang in het nest, pas na 24 dagen vliegen ze uit.

Voor een volière zijn het ideale vogels, voor een kool zijn ze minder geschikt, ze worden daarin al gauw te vet en verliezen hun levendigheid. Als voedsel krijgen ze universeelvoer, aangevuld met fruit — zoals appels, peren, geweekte rozijnen, bessen e.d. —, af en toe wat fijn gesneden rauw vlees, een stukje in melk geweekt oud brood, hard gekookt ei en groenvoer, ook eten ze wel wat zaden. Evenals andere spreeuwachtigen zijn het verwoede baders en iedere dag moeten ze dan ook de gelegenheid krijgen om een bad te nemen.

Het zijn sterke vogels, die als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn ook in de wintermaanden in de buitenvolière kunnen blijven, als ze maar de beschikking hebben over een droge en tochtvrije overnachtingsplaats. Met andere grotere vogels zijn ze zeer goed samen te houden, ze vechten niet maar verweren zich wel, wanneer ze door vechtersbazen achterna gezeten worden. Ze hebben een leuke kwetterende zang en het is bijzonder leuk zoals deze vogels zich in een goed beplante volière gedragen, ze zijn levendig, zingen veel en worden vrij tam.

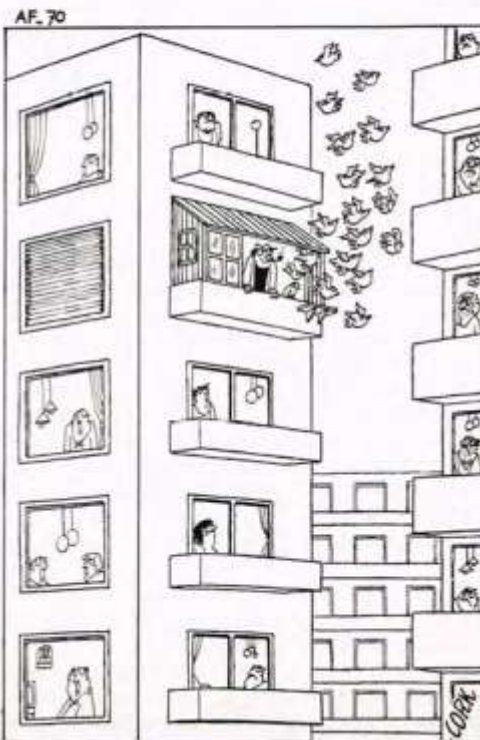
Het is jammer dat deze vogels niet veel worden ingevoerd, maar voor de liefhebbers die grotere tropen in zijn volière heeft, is het zeker de moeite waard om te proberen eens een paartje mandarijnspreeuwen te bemachtigen, hij zal daar zeker veel plezier aan beleven.

PRIET PRAAT I

door J. Kulper

V=BB. Dit is de manier waarop tegenwoordig in een soort computertaal uitgebreide begrippen in een heel simpele vorm worden gegoten. Vanzelfsprekend heeft deze formule een zeer veel omvattende achtergrond. Voluit geschreven zou er staan: Vermeerderen = Biologie Bedrijven. In Nederland zijn minstens 50.000 georganiseerde vogelkwekers, dit houdt tegelijk in dat 50.000 mensen zich voor hun plezier bezig houden met het pogen om de vogels, welke zij in kool of vlucht hebben, door middel van fokken te vermeerderen. Twee Japanse Meeuwen aan elkaar gepaard geven in de nakweek uitsluitend Japanse Meeuwen, een paar Beo's geeft alleen Beo's en gepaarde kanaries brengen alleen kanaries voort! Dit nu is een zo vaste biologische regel dat dit in de biologie heet: Soortvermeerdering. Deze soortvermeerdering vindt plaats in de vrije natuur, maar evenzo in gevangenschap. Maar... alleen als aan een aantal voorwaarden is voldaan. Natuurvogels volgen instinctief hun natuurlijke drang en zoeken zelf datgene bijeen wat voor de voortplanting onontbeerlijk is. Vogels in gevangenschap zijn echter aangewezen op hun bezitters, de eigenaar zal deze vogels moeten verstrekken wat ze nodig hebben. Dat kan alleen als die eigenaar weet wat zijn vogels nodig hebben. In bepaalde gevallen zal dan gegrepen moeten worden naar kunstmiddelen om een en ander te kunnen realiseren. De vogel verblijft dan eigenlijk in een surrogaat-natuur, anders gezegd, de eigenaar heeft de natuur of een deel van die natuur nagebootst en bedriegt daarmee biologie. Voor elke soortvermeerdering zijn vier punten van vitaal belang, zelfs zo vitaal dat wanneer aan een of twee punten niet wordt voldaan de eigenaar moet rekenen met een volkomen of een gedeeltelijk mislukte kweek. Deze vier punten zijn: 1. LICHT, 2. LUCHT, 3. TEMPERATUUR, 4. VOEDING. Het is helaas niet mogelijk om een strikte scheidslijn te trekken tussen de vier genoemde punten, ze zijn zeer nauw met elkaar verweven. Deze biologische voorwaarden voor een succesvolle kweek zijn in de loop der jaren zo vertrouwd geworden voor ons kwekers dat we het belang van deze voorwaarden schromelijk onderschatten! Laten we deze punten nu eens stuk voor stuk onder de loupe nemen, tenminste voor zover dat mogelijk is. Wanneer we dan met het LICHT beginnen zouden we hieraan gelijk het woord HYPOTYSE moeten koppelen. Hypofyse en de hypofysekwab zijn delen van de hersenen, ze zijn verantwoordelijk voor de hormonenwerking benodigd o.a. voor het geslachtsrijp worden van een vogel. De werking van de hypofyse neemt toe bij het langer licht worden oftewel in het donker of bij te weinig licht staat de hoogst noodzakelijke hormonenproductie van die hypofyse op een laag pitje. Dit wordt duidelijk geïllustreerd in de natuur, immers bij het langere dagen in het voorjaar krijgen de wildvogels ineens de drang om te gaan paren en nesten te bouwen en eieren te leggen. Dus omdat er weer wat langer licht ter beschikking komt gaat de hypofyse sterker werken en veroorzaakt daardoor het broedrijp en geslachtsrijp worden van de vogels. Broedrijp is een vogel als de drang tot nestbouw gedemonstreerd wordt, geslachtsrijp is een vogel wanneer die vogel in staat is tot het produceren van levende eicellen en zaadcellen. Vooral dit laatste is voor ons kwekers van immens belang! Binnenin het ei kan slechts dan een jonge vogel zich ontwikkelen als zich in dat ei bevinden een levende zaadcel van de vader EN een levende eicel van de moeder. Is een van beiden niet levend aanwezig wordt dat ei door ons meestal onbevruucht genoemd hetgeen niet helemaal juist is. Onbevruucht wil zeggen dat er geen leven aanwezig is, in het ei kan zich wel degelijk bijvoorbeeld een levende zaadcel bevinden tesamen met een niet-levende eicel. De dode eicel is dan schuldig aan het niet ontwikkelen van een nieuw leven, hiervoor moeten zowel de zaadcel als de eicel leven. Het bovenstaande kort samengevat ziet er dan als volgt uit: De hypofyse regelt onder meer de productie van levende eicellen en zaadcellen; de werking van die hypofyse staat en valt met de hoeveelheid licht welke ter beschikking is; voor een goed kweekresultaat moeten de oudervogels dus zoveel licht ter beschikking hebben dat zij door een optimale werking van de hypofyse praktisch uitsluitend LEVENDE zaad- en eicellen produceren!!!

Voor dat licht zullen wij kwekers moeten zorgen, onze vogels zijn ook in dat opzicht geheel afhankelijk van hun eigenaren. Ter geruststelling, het maakt niets uit of dat benodigde licht nu uit natuurlijke bronnen danwel uit een stopcontact komt. Bij het willen kweken van vogels in een kelder met slechts een heel klein raampje kunt U het tekort aan natuurlijk licht ondervangen door elektrische verlichting aan te brengen, het liefst aan- en uitgaand door middel van een schakelklok. Vogels moeten gedurende de kweekperiode over minstens veertien, liever zestien, uren licht beschikken. U kunt echter niet aan het begin van een kweekseizoen maar ineens een lamp veertien uren laten branden bij de vogels, dit zou funest zijn. Ook in de natuur wordt het zeer geleidelijk langer licht, probeert U dat zo ongeveer in gelijke mate te doen. Als er alleen kunstlicht ter beschikking is kunt U b.v. vijf minuten per dag verlengen, dit geeft goede resultaten. In PRIETPRAAT II (volgende maand) komen de punten Lucht en Temperatuur aan de orde. Tot dan!

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

DEX-CI-CO

beaphar

RAALTE HOLLAND

een insectenmiddel, enig in de vogelwereld, bevat geen kontaktvergif en is voor mens en huisdieren absoluut onschadelijk, zonder risico te gebruiken.

De nieuwste Amerik. elektr. broedmachine geheel doorzichtig. 40 W., 220 V., met keerl. en snap-action thermostaat, voor 24 kwartel of 18 kriel of 12 kip of andere eieren. Prima uitk. Ook als kunstmoeder te gebruiken. Folder op aanvraag.

f 84,-

franco huis remb.

VAN WAARDHUIZEN

LEIDERDORP - v. d. Valk Boumanweg 204
Telefoon 01710 - 3 08 37

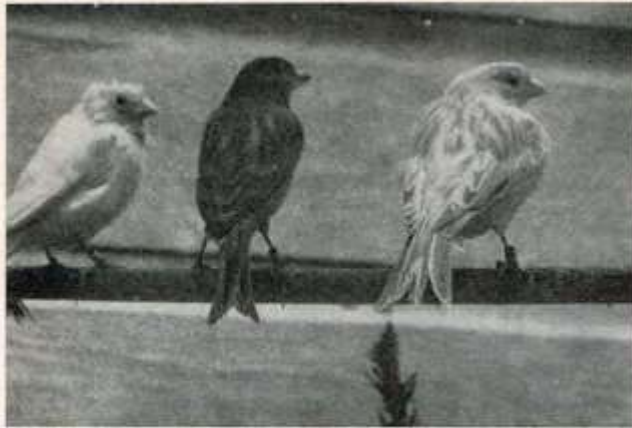
LORETO VIT ENCIA

Samengestelde vitaminen voor papegaaien en grote parkieten

Verwijdert de tekortkoming aan vitaminen bij de vogels die erdoor besmet zijn.

Bevordert de groei der veren en pluimen en verlevendigt het gevederte.

Verkrijgbaar bij U leverancier
Een ENCIA produkt
UDINE (Italië)

J. Foederer sr.

ERVARINGSKRABBELS „Ik voerde ze dood...”

Als ik in sommige advertenties lees „uw jonge kanaries moeten dagelijks eivoer tot hun beschikking hebben” denk ik terug aan mijn minder goede ervaringen met zulk voer. Het is al weer vele jaren geleden dat ik ongeveer dertig pas zelfstandige kanaries in de vlucht had gezet. Ik gaf ze dagelijks een bakje eigen gemaakt eivoer en bleef dit doen, daar er telkens nieuwe jongen bijkwamen. Mijn buurman, die ook kanaries kweekte, voerde zijn jonge vogels vanaf dat ze in de vlucht zaten geen eivoer meer, doch uitsluitend zaad, met af en toe wat groenvoer. Ik was, toen ik enkele maanden later zijn vogels ging bekijken, bijzonder verrast. Zijn jonge vogels, welke toch even oud waren als die van mij, zaten er in geweldige conditie bij, ondanks dat ze al goed in de rui waren. Mijn vogels daarentegen zagen er dof, mat uit en van rui was nog steeds geen sprake. Ik zocht naar de oorzaak en afgaande op de werkwijze van mijn buurman, was het enige verschil dat hij geen en ik wel eivoer verstrekke. Ik hield dus op met het geven van eivoer. Na enkele weken was er al een goed merkbare verbetering. De vogels waren veel levendiger en de rui zette in. We vergeten wel eens dat zaden het hoofdvoedsel zijn van onze kanaries. Als u bang bent dat uw jonge kanaries het zaad nog niet voldoende weten te pellen, plet dan zelf wat zaad en voer gekiemd zaad bij. In elk geval is alles beter dan dagelijks een hoeveelheid eivoer. Twee- of hoogstens driemaal per week een bescheiden beetje eivoer kan geen kwaad. De volgende ervaring deed ik enige jaren later op. Ik deed in het eivoer een rood stimulerend middel (intensief) en gaf elke dag een bakje aan mijn roodfactorige vogels. Na een week of zes zagen een tiental vogels er bijzonder

slecht uit. Ze lieten hun vleugels hangen, zaten wat dik en hun ontlasting was erg dun. Na een week waren er vier dood.

Ook nu zocht ik weer naar een oorzaak en in het boek „Vogelziekten voorkomen en genezen” van Cor Stork las ik over eiwitvergiftigingen. Alles bij mijn vogels wees erop dat dat wel eens de oorzaak zou kunnen zijn. Ik gaf ze geen eivoer meer en verstrekke het intensief in het drinkwater. Binnen twee weken waren alle vogels weer gezond. U zult vermoedelijk zich de vraag stellen hoe zo’n klein bakje eivoer nu kwaad kan doen aan een veertigtal vogels. Ik ben het met u eens dat wanneer elke vogel zijn deeltje zou krijgen er niets aan de hand zou zijn. Doch wat gebeurt er in de regel. Er zijn altijd vogels die het grootste deel van een bepaald voer voor zich opeisen. Juist deze vogels raken er dan als het ware verslaafd aan, in dit geval, het eivoer. U kent die vogels vast wel; ze hangen al tegen het gaas wanneer u met het voer in hun verblijf komt. Ze leven in hoofdzaak op het eivoer en nemen weinig of geen zaden tot zich. Ze raken inderdaad als het ware verslaafd en ze worden doodgevoerd.

Resumerend: geef uw jonge kanaries die zelfstandig zijn beslist niet meer dan twee, hoogstens drie maal per week een beetje eivoer.

Tijdens de winters kwam het bij mij wel eens voor dat er een aantal vogels uit konditie raakten. Ik liet dan gedurende een drietal weken alle extra voeding achterwege en verstrekke uitsluitend zaden aan ze. Nagenoeg altijd bleek dit een juiste remedie te zijn en kwamen de vogels weer in optimale konditie. Zaad is en moet het hoofdvoedsel blijven voor de kanaries.

BROEDREGISTER

Een broedregister bijhouden is zeker in de tegenwoordige ontwikkeling van de kleurkarnariesport een uiterste noodzaak. Doen we dit niet dan wordt het op den duur beslist gokken en weten we echt niet meer hoe deze of gene vogel vererft. In de loop der jaren heb ik al veel soorten broedkaarten gebruikt en telkens wees de praktijk uit dat er te veel werd genoteerd wat niet noodzakelijk was en dat er te weinig werd opgeschreven dat wel van belang was. We hebben nu, aan de hand van die ervaringen, een kaart samengesteld die naar onze mening overzichtelijk is en waar niets te veel maar ook niets te weinig op vermeld stond. Nieuw aan deze kaart is dat er vier ronden op staan daar er in de praktijk was gebleken dat drie ronden vaak te weinig was. Niet dat we vier ronden willen propageren maar als een ronde mislukt en de kaart reeds is ingevuld, wordt het er niet overzichtelijker op. Ten tweede kan men de ouders van de ouders gemakkelijk vaststellen door de vorige kaart van kooi 7-1971 er even bij te pakken, op welke kaart men dan weer ziet welke ouders die weer gehad

hebben. Zo kan men zonder veel geschrijf de gehele stamboom nagaan. Ten derde komt het heel vaak voor dat een bepaalde vogel wordt gekocht en men kan dat ook op de kaart aantekenen. Vervolgens komt het ook nog wel eens voor dat een man wordt verwisseld, bijvoorbeeld doordat de vorige man doodging of hoe dan ook. Op de onderste regel kan men daarvan aantekening maken. Ook de kolom „bijzonderheden vóór het ringen” is van belang, evenals de bijzonderheden na het ringen in de horizontale kolom. Kortom, elk onderdeel en elke kolom of regel is van veel waarde en dient benut te worden.

Het relatief kleine formaat van de kaart doet deze gemakkelijk een plaatsje krijgen in de kweekruimte en later kan men deze in een ordner bij elkaar houden.

Tenslotte hoop ik dat meerdere lezers eens hun ervaringen op papier zetten en zodoende meehelpen onze mooie hobby te bevorderen. Met kritiek alleen komt men er niet in onze fijne bond.

Kooi no:		Kweekjaar:				Bij elkaar gezet:			
Man No:		Kleur:				Uitkooi: JR		Gekocht van	
Pop No:		Kleur:				Uitkooi: JR		van	
Kw.No:		1e Ronde		2e Ronde		3e Ronde		4e Ronde	
Kv.No:		Bijz.v.h.ringen		Bijz.v.h.ringen		Bijz.v.h.ringen		Bijz.v.h.ringen	
1e ei:									
Gezet:									
Uitkomst:									
Aant.sieren:									
Onbevrucht:									
Dood:									
Aant.jongen:									
Bijz.na het ringen									
Bind- resultaat:		Ring	Kleur	Ring	Kleur	Ring	Kleur	Ring	Kleur
Tot.aantal jongen:									
Aant.sierst.jongen		Datum:		Datum:		Datum:		Datum:	
Ronde: Andere man		Kleur:				Uitkooi: JR		Gekocht van:	

ER SCHIJNEN NOG
VOGELS TE ZIJN DIE GEEN

VETTE KORREL

ALF VOER KRIJGEN.
DOE DAAR IETS AAN.

VOOR ALLE SPREEUW-
EN LIJSTER ACHTIGEN,
MERELS, BEO'S, ETC.

PRIJS F. 1,80 PER KG

* UW HANDELAAR HEEFT HET.

VETTE KORREL

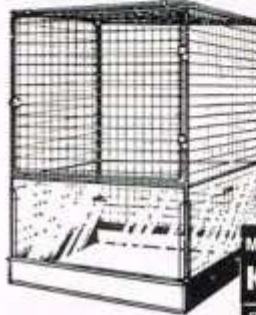
Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

NIEUW! PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met oneindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMECO-DIVISION
POSTBUS 52 • ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijzlijst van de PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Naam:

Adres:

Plaats:

NIEUW

insectenvoer geel/groen
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé **VOGELVOEDERS**

TILBURG - LANGESTRAAT 104 - TEL: 0-4250-25150

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.

Doodt feilloos alle insecten
In huizen, hokken,
kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

BOEKENNIEUWS

Bij **Uitgeverij Thieme** te Zutphen verscheen een boek waaraan een grote behoefte bestond. Het is „**De Volière**” door **C. E. van Berkel**. Er bestaat een enorm aantal boeken over vogels en de vogelliefhebberij, maar hieronder was er vrijwel geen dat zich richtte op volièrebouw en alles wat daarmee samenhangt. Daarom voorziet deze nieuwe uitgave echt wel in een behoefte en eigenlijk zou vooral de beginnende vogelliefhebber dit boek moeten aanschaffen alvorens hij andere boeken over onze liefhebberij koopt.

De auteur is een op en top praktijkman die precies weet waar de moeilijkheden zitten en die daar dan ook op de eerste plaats de oplossingen voor geeft. Stap voor stap (of beter is: hoofdstuk na hoofdstuk) behandelt hij alles wat er bij de volièrebouw komt kijken en voor de „doe-het-zelver” zal op deze wijze de bouw van een volière weinig problemen opleveren. Daarna wordt de beplanting en de verdere inrichting van de volière behandeld.

Bijzonder prettig is het dat ook volop aandacht is besteed aan het houden van vogels binnenshuis en de mogelijkheden die er op dit gebied zijn met kooien, vitrines en vogelkamers. Vervolgens begeleidt de auteur de beginnende liefhebber nog bij zijn verdere stappen, zoals de aanschaf en acclimatisatie van vogels, de opvoeding, de kweek en zelfs besteedt hij aandacht aan de tentoonstellingen en de keuringen.

Het is een goed boek dat enorm veel informatie geeft en rijkelijk is geïllustreerd met tekeningen, foto's en kleurplaten.

Vele vogelliefhebbers zullen het bedrag van f 16.50 er graag voor over hebben, want gewapend met de wetenschap uit dit boek zullen zij vele fouten — en daarmee gepaard gaande teleurstellingen — kunnen voorkomen en zullen zij juist met veel plezier beginnen aan de volièrebouw en aan de vogelliefhebberij.

Van **K&R Books** in Leicester (Engeland) ontvingen wij „**Zebra Finches**” door **Cyril Rogers**. De auteur is een van de bekendste specialisten op het gebied van de zebrafinches. Voor „Onze Vogels” heeft hij enige jaren geleden een aantal artikelen geschreven en wij hopen binnenkort weer enige artikelen van hem te publiceren. In dit boek worden alle aspecten van het houden van deze populaire vogeltjes in kort bestek behandeld. Na de inleidende hoofdstukken, waarin aandacht wordt besteed aan huisvesting, voeding en kweek, behandelt hij de verschillende kleurslagen en hun vererving.

Ook worden bij iedere kleur de standardeisen gegeven, maar dit zijn uiteraard de eisen die voor Engeland gelden en deze wijken een enkele keer af van die van onze bond.

Voor de zebrafinchenkweker is dit een waardevol boekje, dat in Engeland 75 pence kost, de prijs in Nederland is ons niet bekend.

SPECIAALCLUB VAN LIEFHEBBERS VAN INSEKTEN- EN VRUCHTENETENDE VOGELS

Nu de Speciaalclub van liefhebbers van Insekten- en Vruchtenetende Vogels vanaf haar oprichting op 24 april 1971 een vol jaar heeft gedraaid, lijkt het nuttig om van haar resultaten gedurende dit eerste en dien-tengevolge moeilijke jaar melding te maken.

Zo is er allereerst het ledenaantal dat de verwachtingen overtrof. Het blijkt dat deze gespecialiseerde tak van de vogelliefhebberij wijder verbreid is dan men aanvankelijk veronderstelde. De animo die de Speciaalclub aantreft, doet het beste voor de toekomst verwachten.

Reeds in dit eerste jaar ging de Speciaalclub ertoe over een Club-tentoonstelling te organiseren. Deze Club-show was ondergebracht op de afgelopen Bondskampioen in Rotterdam. Eenieder, die deze tentoonstelling heeft gezocht, zal ongetwijfeld een tijd vertoefd hebben in de hoek waar een assortiment vruchten- en insektenetende vogels werd getoond, dat in kwaliteit en aantal een unicum betrof. Ook qua soorten-verscheidenheid was de complete inzending uniek, getuige het feit dat er maar liefst 15 verschillende soorten tangara's aanwezig waren! Dan te bedenken dat dit slechts een eerste schromende poging was! De Speciaalclub zal er alles aan doen om deze lijn in een opgaande richting voort te laten gaan.

Tijdens die eerste week van januari werd ook de Algemene Ledenvergadering gehouden, gedurende welke het programma voor het jaar 1972 werd voorgesteld, besproken en goedgekeurd.

Na deze goedbezochte vergadering werd een lezing verzorgd door ons Belgisch lid de heer J. Ingels. Tijdens deze lezing werd een groot deel van de problematiek rond het houden en verzorgen van tangara's behandeld. Deze uiteenzetting door de tangara-specialist bij uitstek maakte op alle aanwezigen grote indruk en leverde een overvloed aan nieuwe kennis en discussiestof op. In de nabije toekomst zal hierop nog zeker worden teruggekomen. Immers het houden van lezingen is één van de doelstellingen van de Speciaalclub!

Intussen heeft de werkzaamheid van de Speciaalclub ook geresulteerd in de uitgifte van een eigen Club-organ „VOGELEXPRESSE". Hiervan is reeds een introductie-nummer verschenen, evenals nr. 1 van de eerste jaargang. We hopen spoedig zover met de organisatie te zijn dat het blad twee-maandelijkse kan verschijnen.

Liefhebbers, die geïnteresseerd zijn en informatie willen hebben, kunnen hiervoor bij het secretariaat terecht. De betreffende adressen zijn voor in dit blad te vinden.

GOED NIEUWS VOOR ELKE GRASPARKIETKWEKER

In het vorige nummer heeft u kunnen lezen dat het bondsbestuur een minder plezierig besluit heeft moeten nemen door de NPC niet meer als speciaalclub van de bond te erkennen. We hebben beslist geen rancuneuze gedachten en zullen dan ook zeker niet meer op deze affaire terugkomen. Het is echter wel een taak van de bond om de grasparkietkweker, die in het algemeen zich als een eenling in de afdeling moet voelen, een alternatief te bieden; een mogelijkheid te scheppen om ZIJN hobby net zo te doen beleven als de kweker van bijvoorbeeld kleurkanaries. Door het wegvallen van een bondspeciaalclub ontbreekt hem binnen onze organisatie die mogelijkheid. Een aantal serieuze liefhebbers heeft een plan ontworpen waarbij bewust is afgeweken van één landelijke speciaalclub maar waarbij wordt gestreefd naar minimaal een vereniging van uitsluitend grasparkietliefhebbers per distrikt. Deze vereniging sluit zich aan als afdeling van de bond. Men beoogt daarmee een beter kon-

tact tussen de leden waardoor een intensievere beleving van de hobby mogelijk wordt en verwerft daardoor ook de rechten die elke afdeling heeft, zoals het indienen van voorstellen, een eigen afdelingstentoonstelling met bondsprijzen, verzekering etc. District Limburg heeft reeds een dergelijke afdeling en gezegd moet worden dat een ieder die daarvan deel uitmaakt er bijzonder gelukkig mee is.

De bestaande afdelingen behoeven geen vrees te hebben dat door de oprichting van aparte verenigingen voor grasparkietliefhebbers leden worden onttrokken gezien deze grasparkietclubs een aangepaste contributieregeling zullen gaan invoeren. Zo zal iemand die reeds lid is van de bond doordat hij lid is van een plaatselijke afdeling minder contributie moeten betalen dan iemand die geen lid is van de bond maar dat door het lidmaatschap van de grasparkietclub wel wordt.

Promotie-degradatie

Tevens zal een promotie-degradatieregeling worden ingevoerd en deze zal worden toegepast op de districtstentoonstellingen. Zoals u wellicht weet worden de districtstentoonstellingen elk jaar gehouden omstreeks de 3e week van december en in elk district op dezelfde datum.

Hiermede wordt beoogd dat op de districtswedstrijden ook de grasparkiet goed vertegenwoordigd gaat worden en tevens dat onze keurmeesters kunnen inzenden en ook mee kunnen doen aan de promotie-degradatie omdat zij nooit op hun eigen districtstentoonstelling mogen keuren. De afdeling of het district die de districtstentoonstelling organiseert wordt met dit alles NIET extra belast, gezien een en ander na de TT en uit de catalogi kan worden vastgesteld door een commissie die uit de besturen van de grasparkietclubs worden samengesteld. Elk jaar zal een lijst worden verspreid onder alle leden van de grasparkietclubs waarop de inzenders en hun kwaliteit zijn vermeld.

Om aan de promotie-degradatie mee te doen dient men ongeacht het aantal in te zenden vogels TIEN vogels eigen kweek laatste of voorlaatste broedjaar vooraf aan te wijzen. Men kan kweker hoofdklasse, eerste klasse of tweede klasse worden wanneer men 5 vogels heeft van 88 punten of meer (hoofdklasse), 5 vogels van 85 punten of meer (eerste klasse) of 5 vogels van 82 punten of meer (tweede klasse).

Zij die lid van een der grasparkietclubs worden en voor dit kweekseizoen NPC ringen

hebben aangeschaft hebben automatisch ontheffing van het gestelde in artikel 16 van het reglement voor de tentoonstellingen t.a.v. de bondsringen en worden de NPC ringen erkend voor het TT seizoen 1972/73 voor eigen kweek laatste broedjaar en voor 1973/74 voor eigen kweek voorlaatste broedjaar, op de afdelings-, regionale, nationale, internationale en districtswedstrijden.

Coördinatie

Inlichtingen kunt u inwinnen bij de volgende personen:

W. Beckman, Terbregse Rechter Rottekade 38, Rotterdam 13, telefoon 010-187704.

F. Beswerda, Simonszand 80, Delfzijl, telefoon 05961-5129.

A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, telefoon 045-212377 of 214046.

W. J. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon 05700-23648.

A. B. Stein, Marsweg 98, Zutphen, telefoon 05750-7611.

A. van de Waal, Antwerpsestraatweg 9, Hoogerheide NBr., telefoon 01646-2888.

U kunt zich ook al direct bij een van hen, die het dichtst in uw omgeving woont, als lid opgeven. Zodra zij een redelijk aantal belangstellenden hebben mogen noteren zal op korte termijn een oprichtingsvergadering worden belegd en kan een bestuur worden gevormd. Grasparkietliefhebbers, de basis is gelegd, aan u de verdere afwerking. Kijk nu niet té lang die kat uit de boom maar zet u direct in; uiteindelijk gaat het om uw liefhebberij die ook ons en elk lid van de bond na aan het hart ligt.

ZAAIZADEN VOOR VOGELKRUIDEN

Vogelmuur: 10 zakjes voor f 6,—

Diverse kruiden: 20 zakjes voor f 5,—

(Herderstasje, Boerenkers enz.)

Franco toezending (In Ned., België en Ned. Antillen) volgt na betaling op girorekening 1169227 t.n.v. H. Booij, J. W. Frisostraat 26 te Sneek, of per bankcheque of internationale postwissel.

404

INSECTICIDE doodt insecten

ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

geel rose groen

Heeft u het al ontdekt?

De gele korrel in uw zaadmengsel voor kanaries. De rose korrel in het tropisch zaad en de groene in de zaadsamenstelling voor parkieten.

De Witte-Molen lanceert een geheel nieuw product, **ALLESTERIN**.

Een revolutionair product, vervaardigd in nauwe samenwerking met Philips-Duphar.

Een korrel die in juiste verhoudingen is toegevoegd om een

OPTIMAAL CONDITIE-EFFECT te bereiken.

Een geheel nieuwe voedermethode die volledig is afgestemd aan de vitaminebehoefte van onze vogels. Ook de noodzakelijke sporenelementen zijn niet vergeten, ALLES-ER-IN, opgesloten in één korrel. Vitamine A, D₃, vitamine E, K₃, vitamine B₁, B₂, nicotinezuur, panthotheenzuur, cholinechloride, vitamine B₆, foliumzuur, tevens calcium, fosfor, natriumchloride, magnesium, mangaan, vitamine C, ijzer, zink, koper en jodium. Hiermee worden de wetenschappelijk aangetoonde tekorten van bovengenoemde stoffen opgeheven.

Per vogelsoort heeft de Witte-Molen-ALLESTERIN, die de natuurlijke omstandigheden evenaart, aangepast.

verkrijgbaar in kleinverpakking en verpakkingen van 2 1/2, 5 en 25 kg.

Van nu af, voer met **ALLESTERIN**.

witte molen

VOEDERS VOOR

ALLE VOGELS

V.V.R.
VOGEL-
VOEDERFABRIEK

RIJSWIJK-Z.H.
KONINGINNELAAN 106
TEL. 070-98 34 02

Tijdens de bezichtiging van het pand.

De burgemeester van Bergen op Zoom in zijn geestige openingsrede waarvan overigens de essentie doodernstig was. Hij wees o.a. op de belangrijkheid van onze hobby, op de psyche van de mens.

DANKBETUIGING

De belangstelling bij de opening van het nieuwe bondsbureau is overweldigend geweest. Tientallen bloemstukken, vele praktische geschenken, couverts met inhoud en zeer vele schriftelijke reacties waren hartverwarmend. Het zou echt te ver voeren allen te noemen. U kunt er echter van verzekerd zijn dat al deze blijken van belangstelling, erkenning en dankbaarheid op hoge prijs zijn gesteld. Het bondsbestuur wil bij deze dan ook iedereen van harte danken.

KEURMEESTERS

De heer H. Prins is telefonisch bereikbaar onder 05178 - 5135.

De heer Oonk is voor het komende seizoen volgeboekt.

G. Dummer, Schoonbroodstraat 9, Geleen, is telefonisch bereikbaar (04494 - 5520).

OVERLEDEN

J. Hammer	Enter
K. Tuitert	Deventer
H. Ypma	Weesp
W. H. de Winkel	Klarenbeek
C. R. Daalder	Den Burg-Texel
H. Hospers	Assen
B. Tuns	Rotterdam
J. Rozenberg	Akkrum
P. de Rooy	Harmelen e.o.
M. Kremers	Mill
C. Huijg	Heiloo
L. van Vroenhoven	Eindhoven
H. Korver	IJmuiden
H. Schets	Ulvenhout
H. Timmer	Muiderberg
A. A. Haverkamp	Deventer
L. v. d. Elzen	Beek en Donk
S. Sijtsema	Zuidlaren
G. W. J. Halm	Alkmaar

TEVREDEN OVER UW FOKRESULTATEN?

Natuurlijk krijgen uw jonge vogels de voeding die zij nodig hebben. Een zachtvoer waarvan zij vlot opgroeien. Opfokvoer moet stoffen bevatten die een snelle ontwikkeling activeren.

NIETS MAG AAN HET VOEDINGSPATROON ONTBREKEN!

WIMO-FOK TOP 55 is uiterst zorgvuldig samengesteld.

Een opfokvoer waarin vitamines, mineralen en sporenelementen in preciese verhoudingen zijn vermengd.

De eiwitverbetersaars — **LYSINE** en **METHIONINE** — zijn toegevoegd om een gezonde **GROEIKRACHT** te verzekeren.

WIMO-FOK TOP 55 met zuivere bijenhoning gezoet.

De ideale voeding voor uw vogels.

Door het sterk absorberend vermogen van **WIMO-FOK**, 25 tot 30% vocht kan worden opgenomen, is **WIMO-FOK TOP 55** voordelig in het gebruik.

WIMO-KRACHT TOP 55

De normen van krachtvoer, beter gezegd **CONDITIEVOER** zijn geheel anders dan van opfokvoer.

DE BEHOEFTE AAN ZEKERE GROEISTOFFEN BIJ ZELFSTANDIGE JONGE VOGELS IS TOTAAL ANDERS!

WIMO-KRACHT is van samenstelling hierop volledig gebaseerd. U doet er goed aan om vogels die het jeugdkleed wisselen en hun kleurenpracht ontwikkelen te voorzien van het juiste conditievoer.

WIMO-KRACHT TOP 55 geeft een glanzend verenpak en versterkt het weerstandsvermogen.

Voor roodfactorige zaadetende vogels **WIMO-FOK TOP 55** met **CANTHAXANTHINE** en **WIMO-KRACHT TOP 55 ROOD**.

WITTE MOLEN VOEDERS —

DIE MOGEN GEZIEN WORDEN!

witte molen